

Masonların Belalı

Mahmut Esat Bozkurt

0

Hürol Tasdelen

Mason Derneği Eski Üyesi Kalemİyle

MAHMUT ESAT BOZKURT'UN SAVAŞIMI	2
ÖZGEÇMİŞİ	3
BOZKURT – LOTUS DAVASI	5
BOZKURT'UN MASONLARLA SAVAŞIMI	10
<i>Atatürkçü Mahmut Esat Bozkurt – Emperyalizm işbirlikçisi Mim Kemal Öke tartışması.....</i>	<i>10</i>
<i>Mahmut Esat Bozkurt'un "Mason Locasına Başvurduğu" Yalanı .....</i>	<i>15</i>
<i>İzmir Zuhal Locası Kurşunlanması.....</i>	<i>24</i>
TÜRK AYDINLARINDAN MAHMUT ESAT BOZKURT.....	31
CHF / CHP 'NİN MASON TARİKATINA YAKLAŞIMI	33
SON SÖZ YERİNE.....	37
KAYNAKÇA.....	38

Mahmut Esat Bozkurt'un Savaşı

*Büyük Türk gençliği, mefkuresini masonlukta bulamaz. O, idealini on bin yıllık Türk tarihi kokan bu topraklarda, bütün bir medeniyete on bin yıl üzerinden bakan milletin bağrında bulabilir. Her şeyden evvel Türküz, her şeyden sonra yine Türküz. Onun için yaşarız, onun için ölürüz.*¹

Mahmut Esat Bozkurt

Türkiye'de Mason Tarikatı üyeleri, **Mahmut Esat Bozkurt** ismini görünce veya duyunca, kırmızı görmüş boğa gibi saldırganlaşıyorlar.

Mason Tarikatının kapatılışa giden süreçte, **Mahmut Esat Bozkurt** ön cephede savaşmaktadır.

Resim 1 Kuvvay-ı Milliye kahramanı Mahmut Esat Bozkurt

Masonların, iftiralarla, yalanlarla, söverek saldırdıkları;

Türkçü Mahmut Esat Bozkurt;

- **Atatürk'ün yılmaz savaşçısı,**
- **Türkün ölüm kalım savaşında, Kuvvay-ı Milliye kahramanı,**
- **Hukuk alanında Doktorası olan bilim insanı,**
- **Atatürk liderliğinde Türk Devrimlerinin öncüsü,**
- **Türkiye Cumhuriyeti kurucularından,**
- **TBMM Milletvekili,**
- **Türkiye'nin Medeni Yasasını yapan, hayata geçiren,**
- **Atatürk'ün ilk İktisat Bakanı ve Adalet Bakanı,**
- **Hukuk Fakültesinde Öğretim Üyesi,**
- **Avrupa'da Bozkurt Davasında Türkiye savunucusu,**
- **Atatürk'ten Bozkurt soyadını onur olarak almış.**

¹ [10, p. 17]

Özgeçmişi

1892'de İzmir'e bağlı **Kuşadası'nda** doğdu. Babası Kuşadası'nın ileri gelen ailelerinden Hacımahmutoğulları'ndan Hasan Bey.

1923'te İzmir'de Menekşelizade Dr. Hüsnü Bey'in kızı **Feheda Hanım** ile evlenir, **Gün, Ay** adlarında iki kızı ve **Yüksel** adında bir oğlu vardır.

Oğuz Kagan'ın 6 oğlundan ikisinin adları **Gün** ve **Ay** olduğunu anımsayalım!

Hukuk Eğitimi

İki yıl İzmir İdadisinde okuduktan sonra, II. Abdülhamid yönetimine karşı mücadeleye katılan dayısı İttihat Terakki önderlerinden Ubeydullah Efendi ile birlikte İstanbul'a gider.

1908'de Hukuk Okuluna girer. İstanbul Hukuk'tan 1912 yılında mezun olduktan sonra İsviçre'de Fribourg Üniversitesi Hukuk Fakültesinde yeniden hukuk öğrenimi görerek önce lisans diploması almış, sonra, "Du Regimes des Capitulations Ottomanes" ("Osmanlı Kapitülasyonları Rejimi Üzerine") adlı doktora tezi ile "**Cum Laude**" derecesiyle **Hukuk Doktoru** olmuştur.

Kuvvay-ı Milliye

1919'da İsviçre'nin Lozan kentinde kurulan Türk Öğrenci Cemiyeti'nin başkanlığına seçilmiş. Yurdun işgali üzerine derhal İsviçre'den ayrılıp arkadaşları Saraçoğlu Şükrü ve Kâzım Nuri Bey'ler ile vatana döner, **Kuşadası bölgesinde Kuvayı Milliye'yi kurarak** başına geçer, efelerle birlikte Milli Mücadele'ye katılır, Ege Bölgesi'nde Kuva-yi Milliye teşkilatının içinde yer alarak önemli yararlıklar gösterir.

TBMM

TBMM 1. Dönem İzmir mebusu olarak 28 yaşında Meclis'e girdi. Meclis'te Anayasa Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu'nda çalıştı. 12 Temmuz 1922 tarihinde Rauf Orbay'ın başkanı olduğu IV. İcra Vekilleri Heyetinde **İktisat Vekilliğine** seçildi. Bu görevini 4 Ağustos 1923 tarihine kadar sürdürdü.

11 Ağustos 1923 tarihinde başlayan TBMM 2. Dönem 'de tekrar İzmir milletvekili seçildi. 14 Ağustos 1923 tarihinde Ali Fethi Okyar'ın başkanlığında kurulan V. İcra Vekilleri Heyeti'nde, TBMM tarafından ikinci kez **İktisat Vekilliği**'ne seçildi. Bu görevini 27 Kasım 1923 tarihine kadar sürdürdü. Bu görevi sırasında Ziraat Bankası'nın ıslahı, çiftçi kreti kooperatiflerinin kurulması, esnaf teşkilatlarının reorganizasyonu, Emlak ve Eytam Bankası'nın kurulması gibi sosyal ve ekonomik davalarla uğraşmıştır.

Büyük zaferden sonra **Mahmut Esat Bey'in önerisi** ve **Atatürk'ün** onayı ve onursal başkanlığında Türkiye'de ilk kez **Milli İktisat Kongresi İzmir'de** 17 Şubat 1923'te toplanmıştır. Bu kongrede milli ekonomi, girişimci sınıfın **Türkleştirilmesi** ve **karma ekonomi** savunmuştur.

Teşkilat-ı Esasiye Kanunu'nu (Anayasa)

20 Nisan 1924'de kabul edilen Teşkilat-ı Esasiye Kanunu'nu (Anayasa) hazırlayan komisyonda yer alır,

Adalet Bakanı

22 Kasım 1924'de Ali Fethi Okyar ile 3. ve 4. İsmet İnönü Hükûmetlerinde de **Adliye Vekili** olarak görev yapar.

Hukuk Alanı

5 Kasım 1925 tarihinde Ankara Hukuk Mektebi'nin açılmasında büyük payı olur.

Adliye Vekilliği döneminde, Türk hukuk sisteminin temel yasaları:

1926'da;

- 17 Şubat, Türk Medeni Yasası,
- 1 Mart, Türk Ceza Yasası,
- 19 Nisan, Kabotaj Yasası,
- 22 Nisan, Türk Borçlar Yasası,
- 29 Mayıs, Türk Ticaret Yasası,
- 18 Haziran, Türk Hukuk Muhakemeleri Usulü Yasası

1930'da;

Kadınlara verilen; seçme ve seçilme hakkını tanıyan Belediye Yasası hazırlanarak yürürlüğe girdi.

Hukuk Fakültesi, Bilim İnsanı

1930 sonlarında Adliye Vekilliğinden istifa ettikten sonra, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi ve Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde Anayasa ve Devletler Hukuku **Profesörlüğü** olarak görev yapan **Bozkurt, Atatürk**'ün isteğiyle Türk gençliğine İhtilal'in Hukuk Tarihini anlatmak üzere görev almış, İstanbul Üniversitesi Devrim Tarihi kürsüsünde 8 Mart 1934 Perşembe günü ilk dersini vermiştir.

Bozkurt Davası ve Bozkurt Soyadı

Avrupa'da **Bozkurt Davasında Türkiye'nin Savunucusu** olarak **kazanıp; Lozan Antlaşmasının mührünü** bastı.

1934 yılında *Soyadı Yasası* yürürlüğe girmesiyle **Mustafa Kemal Atatürk** tarafından '**Bozkurt**' soyadı verildi.

Resim 2. Atatürk ve Mahmut Esat Bozkurt

Bozkurt – Lotus Davası

Cumhuriyet tarihinde *Bozkurt-Lotus* olayı olarak adlandırılan, *Bozkurt* adlı Türk gemisiyle *Lotus* adlı Fransız gemisinin 2 Ağustos 1926 tarihinde Ege Denizi'nde çarpışması nedeniyle iki ülke arasında çıkan anlaşmazlıkta **Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'ni Lahey Uluslararası Adalet Divanı'nda temsil etti.** **Mahmut Esat'a** verilen görevlendirme ve yetkilendirme belgelerini aşağıda sunuyorum.

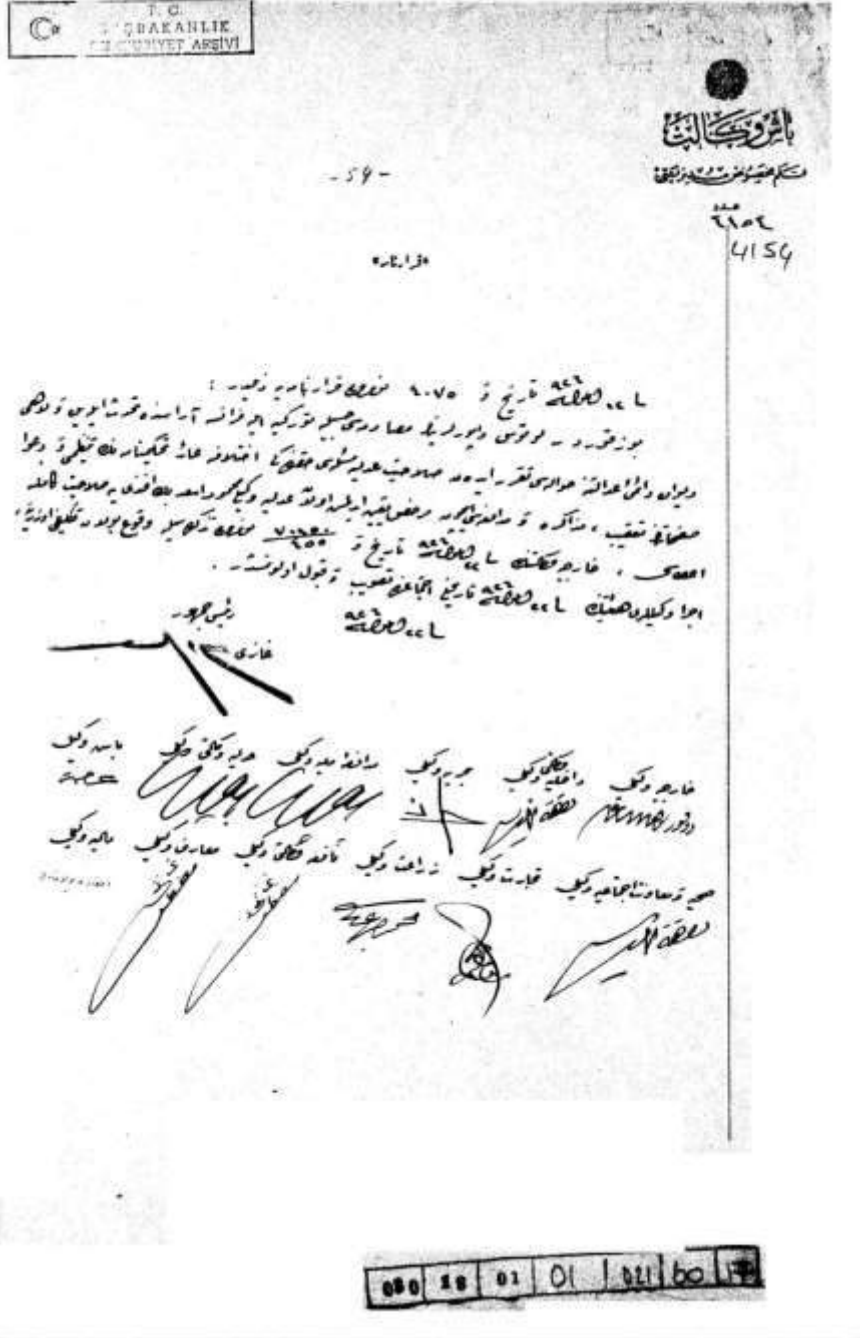
Resim 3. Lotus Gemisi

Belge 1 Mahmut Esat Bozkurt görevlendirme yazısı²

² Fransa Hükümeti ile süren Bozkurt-Lotus davasının 1.8.1927 tarihinde Lahey Adalet Daimi Divanında görüşülmesi sırasında Hükümeti temsil etmek üzere Adliye Vekili Mahmud Esad Bey'in görevlendirilmesi. (Devlet Arşiv, belge no: 12.58.51 // 30-18-1-1 / KARARLAR DAİRE BAŞKANLIĞI (1920-1928))

Belge 3. Mahmut Esat Bozkurt görevlendirme yazısı⁴

Bu dava, tarihçiler tarafından **Türk hukukunun ve adalet örgütünün** kapitülasyonlar dönemini geride bırakarak, insan ve egemenlik haklarına dayalı çağdaş hukuk düzeyine yükseldiğinin bir simgesi olarak değerlendirilmektedir.

⁴ Bozkurt-Lotus Vapurlarının çarpışması sonucu Fransa ile doğan ihtilafın halli için Adliye Vekili Mahmut Esad Bey'e yetki verilmesi. (Devlet Arşiv, belge no: 13.03.04 // 30-18-1-1 / KARARLAR DAİRE BAŞKANLIĞI (1920-1928))

Murat Bardakçı;

“İşte, Türkiye’nin yanısıra dünya hukuk çevrelerinde de uzun yıllar konuşulan Bozkurt-Lotus davasının ayrıntıları:

Sekiz Denizci Öldü

1926’nın 2 Ağustos gecesi, Midilli Adası’nın on kilometre kadar kuzeyinde bir deniz kazası yaşandı: Lotus adındaki bir Fransız yolcu gemisi, kömür taşıyan Türk şilebi Bozkurt’a çarparak batırdı ve kazada sekiz Türk denizci can verdi.

Bozkurt’un sağ kalan mürettebatını denizden toplayan Lotus, ertesi gün İstanbul Limanı’na geldi ve polis kazayı soruşturmaya başladı. Lotus’un kaptanı Demons ile Bozkurt’un süvarisi Hasan Bey kazada can verenlerin aileleri tarafından yapılan şikâyet üzerine tutuklandılar ve haklarında İstanbul Ağır Ceza Mahkemesi’nde dava açıldı. Mahkeme kararını 13 Eylül’de verdi: Fransız kaptan Demons, 80 gün hapse mahkûm edilmişti.

Hadise, mahkeme devam ettiği sırada uluslararası bir mesele halini almıştı. Fransa, kapitülasyon döneminden kalma bir alışkanlıkla, Türkiye’nin bir Fransız kaptanı yargılayamayacağını ileri sürüp tutuklamayı ve mahkûmiyeti protesto etti. Taraflar, gerginliğin artması üzerine 12 Ekim günü davanın Lahey’deki Adalet Divanı’na götürülmesi konusunda anlaştılar. Davada Türkiye’yi, zamanın Adliye Vekili olan Mahmut Esat Bey temsil edecekti.

Paşa Emir Verdi

Mahmut Esat Bozkurt, daha sonra yayınladığı hatıralarında Adalet Divanı’na gidilmesi kararının nasıl alındığını anlatırken, şunları yazıyordu:

*‘Birgün, **Atatürk** beni nezdlerine çağırdılar. Meseleyi bir daha izah etmemi istediler. Anlattım ve sözlerimi şöyle tamamladım:*

‘Paşam, Lahey Adalet Divanı’na gidelim. Kimin haklı olduğu orada meydana çıksın. Ben, hakkımızdan eminim. Müsaade ederseniz, davamızı ben müdafaa edeyim. Kaybedersem, memlekete bir daha dönmem; fakat kazanacağız. Hem, Adalet Divanı önüne gitmeden Fransızlar’ın dediğini yapacak olursak, Fransız devletinin tehditleri karşısında boyun eğmiş olacağız.

Bu da, onlara diğer meselelerde aynı tehditleri öne sürmek cesaretini verecektir. Halbuki, Lahey Divanı’na gidersek davayı kaybetsek dahi şeref ve haysiyetimiz zedelenmez. zira milletlerarası bir mahkemenin hükmüne uymak şerefsizlik değil, bilâkis büyük şereftir.’

*Bu sözler üzerine **Atatürk** bana ‘Güle güle git. Kazanacaksın. Kazanmasan da memleket seni bağrına basacaktır’ dedi.’*

Lozan’ın Onayı

Tarafların Divan’a başvurularını yapıp gerekli belgeleri vermelerinden sonra, ilk celse 1927’nin 2 Ağustos’unda yapıldı ve duruşmalar 7 Eylül’e kadar devam etti. Fransız temsilci Profesör Basdevant, Türkiye’nin bu konuda dava yetkisinin olmadığını iddia edip Kaptan Demons’a altı bin lira tazminat ödenmesini istiyor; Mahmut Esat Bey ise kazadan iki sene önce imzalanmış olan Lozan Antlaşması uyarınca Türkiye’nin dava yetkisi olduğunu söylüyor ve tazminat talebinin retmini talep ediyordu. Türkiye’nin Divan’a sunduğu bütün savunmaları, bizzat Mahmut Esat Bey kaleme almıştı.

Adalet Divanı'nın 1927'nin 7 Eylül sabahı açıkladığı karar, genç Cumhuriyet'in uluslararası arenada Lozan'dan sonraki ikinci hukuk zaferiydi: Kararda, Lotus gemisinin kaptanı Demons'u tutuklayarak mahkûm eden Türkiye'nin Lozan Antlaşması hükümlerine ve hükümlerlik haklarına uygun hareket ettiği söyleniyor, Fransa'nın tazminat talebi rettediliyordu.

Adına Marş Bestelendi

Bugün artık çoktan unuttuğumuz Bozkurt-Lotus davası, Türkiye'nin gündemini daha sonraki senelerde de işgal etti. Lahey'in kararı milli bir zafer, davayı kazanan Mahmut Esat Bey de kahraman olmuştu. Bazı şairler dava ile ilgili destanlar yazdılar ve zaferin şerefine bir de marş bestelendi. Dava ve Mahmut Esat Bey'in savunmaları, zamanla dünya hukuk literatürüne girecek ve benzer davalarda emsal teşkil edecekti.(...)

Davanın Adliye Vekili Mahmut Esat'ın zaferiyle neticelenmesi üzerine, Lahey'deki duruşmalara katılan Türk heyeti tarafından batan geminin adından hareketle tunçtan bir bozkurt heykeli yaptırıldı ve heykel **Mustafa Kemal** Paşa'ya hediye edildi. 29 santim yüksekliğinde olan heykelin kaidesinde eski harflerle 'Bozkurt Davası Hatırası, Lahey, 7 Eylül 1927' yazılıydı. 1960'ların sonuna kadar Anıtkabir'de sergilenen heykel, daha sonra Samsun'da açılan Gazi Müzesi'ne gönderildi, birkaç yıl burada teşhir edildi ve daha sonra ortadan kayboldu.

1998'de gazeteci Kemal Çapraz'ın müzenin deposunda tozlar arasında bulduğu heykel, şimdi aynı müzede yine **Atatürk** tarafından kullanılmış olan bozkurt şeklindeki bir zille beraber sergileniyor.”⁵

Kurtuluş Savaşı'nda, Kuvayı-i Milliye savaşçısı, kahramanı; Türkiye Cumhuriyeti kurulduktan sonra Türk Devrimlerinin yılmaz savaşçısı, Hukuk alanındaki çağdaşlaşmanın hem kuramcı hem de uygulamacı olarak en önemli ismidir. **Mustafa Kemal Atatürk**'ün önderliğinde Cumhuriyetin hukuk devrimini, **Kemalizm** ruhuna uygun olarak yasallaştıran kişi, Mahmut Esat Bozkurt'tur.

Soyadı, bizzat **Atatürk** tarafından verilmiş, nadir insanlardandır.

---

⁵ [7]

Bozkurt'un Masonlarla Savaşıml

Kurtuluş Savaşı kahramanı ve Lozan'ın mührü Bozkurt-Lotus Davasının galibi, Türkiye'nin çağdaş yasalar temelinde yapılandırılmasının savaşçısı **Kemalist Mahmut Esat Bozkurt** 'un masonlar ile savaşımına bakalım.

Atatürkçü Mahmut Esat Bozkurt – Emperyalizm işbirlikçisi Mim Kemal Öke tartışması

Masonbaşı 33.° Mim Kemal Öke;

"11 Ekim 1931: Hizmet' de ve Son Posta' da Mim Kemal Bey'in cevabı: "Mahmut Esat Bey zaten masonluk düşmanıdır. Onun sözlerinin hiçbir kıymeti yoktur. (...)

*Masonluk insani bir gaye ile yürürken onun kaldırılmasını düşünmek abestir. Mahmut Esat Bey'i biz biliriz, iyi biliriz. Aldığı vazifeyi bile idareten aciz olduğunu çok iyi takdir etmişizdir. Onun ne düşüncede olduğunu, masonluk için vaktiyle heyeti vekilde aldığı cepheyi de çok iyi biliyoruz. Onun sözlerinin milliyetçi, halkçı, Türk'ün yükselmesini düşünen insani gayelerde hareket eden Masonluk camiası üzerine zerre kadar tesiri olamaz."*⁶

Mahmut Esat Bozkurt'un yanıtı;

"Masonluk ayaklanmış bir halde... İstanbul ve İzmir masonları, Masonbaşı önde, hepsi heyecan ve telaşta. Fakat bütün bu gürültüler hakikati değiştiremeyecektir.

Operatör Kemal Bey'in beyanatını okudum. O, bana cevap vermiyor. Aklına geleni söylüyor! Yeriyor ve arkamdan konuşuyor. Fakat bu yol onu ve masonluğu selamete çıkaramaz. Ben cevap bekliyorum. Halbuki masonluk bana sövüyor. Tekrar ediyorum sorularım şunlardır:

1. Masonluğun hedefi, gayesi, insanlık, beynelmilelcilik değil mi? Bu dava milliyetçiliğin nasıl dostu olabilir? Nasıl olur da buna milliyetçilik denir? Bu iki tez nasıl birleşebilir? Masonluk "Sani- azam" dediği Allahının himayesinde Yahudiyi, İngilizi, Ermeniyi, Türkü, Fransızı, Müslümanı, Rumu vs. kardeş saymakta ve bunlarla beraber çalışmaktadır. Bu teze nasıl Türk milliyetçiliği diyebiliriz? Bu iki zıt hakikat ortada dururken kırk dereten su getirerek işi örtbas etmeye imkân var mı? Yoksa Türk milletinin sağduyusu hiçe mi sayılıyor? Buraya cevap isterim. Bana sövmek kolay... Fakat önce bunlara cevap versinler.

2. Masonluk emperyalist ve büyük sermayeli milletlerin elinde bir istila ve bir soygunculuk vasıtası oluyor. Milliyet duygularını uyuşturup öldürmek için kullanılıyor. Siyonist Yahudilerin intikam aletidir. Bunları misallerle, olgularla söyledik. (Anadolu, 9-1 i Ekim, 5125-5127; Hürriyet, 7-8 Ekim, 293-294) Bu da sessizlikle karşılık gördü. Cevap bekliyoruz.

Anadolu ve Hürriyet gazetelerinde biz masonluğu daha birçok noktalardan itham ettik. Bu arada askerlerimize de masonluk propagandası yapıldığını söyledik. Bir jandarma yüzbaşısının memleket ve millet için tehlikeli fikirlerini haber verdik. Uzağa gitmeye ne hacet, Operatör Kemal Bey -ki bugün mason başıdır- bundan birkaç sene evvel orduya mensup bir kaymakamdı. Acaba masonluk propagandasını orduda yapmadı mı? Buna kim razı olur? Bütün bunlara sövmekle değil, makul cevaplarla mukabele istiyoruz.

⁶ [2, p. 55]

İngiliz memuru "Casus Lawrence", İngiliz adamı "Ağahan" ve istiklal muharebeleri sırasında bu memleketin en büyük adamına suikast için Ankara'ya gelen ve asılan Hintli "Mustafa Sagir" birer masondu. Bunları arasına alan masonluğa Türk milliyetçiliği mi diyeceğiz? Yüzelliliklerin içinde de masonlar var. Bunlar da -bizim Operatör'ün ifadesini kullanarak söylüyorum- "masonluk camiası" efradıdır. Türk milliyetçiliğini bunlarla beraber mi yapacağız?.. (...)

Yok, bizdeki masonlar, biz milliyetçiyiz, dediklerine göre, masonluk perdesi arkasında milliyetçilik yapmak istiyorlar ve birbirlerini atlatmaya çalışıyorlarsa bunu da açıkça bilelim ve bu işlere bir atlatma oyunudur diyelim geçelim!..

Eğer bizimkilere göre masonluktan murat Türkü yükseltmek ise, eğer dedikleri gibi bu, milliyetçilik ise, bu gayelere samimiyetle giden Halk Fırkası'na katılsınlar. Bir ikilik gibi karşı mızda durmasınlar. Yahut muhalif siyasi fırka olarak açıkça çalışsınlar. Türk Ocakları hakiki milliyetçi oldukları halde ikilik olmasın diye yerlerini Fırkaya bıraktılar. Masonluk neden hâlâ ayrı bir teşekkül olarak duruyor? Tekkeler çok doğru ve çok isabetli olarak kapatıldı. Saniazam propagandasını yapan mason tekkesinin imtiyazı nedir ki hâlâ duruyor?

Mason şefine "Türkiye Meşrıkıazamı" namını vermek de gülünçtür. Türkiye'nin en büyük adamı Masonbaşı mudur? Masonlar, Türk milletinin rızası olmaksızın bu namı ona nasıl veriyorlar? Bunlar çocukça, gülünç şeylerdir. Ben böyle kendi kendine gelin güvey olup da birtakım unvanlar takınanların zihniyetini anlamam. Onun olsa olsa kendisine Masonbaşı demek hakkı olabilir. Türkiye üzerinde tasarruf iddia edebilecek isimler taşımaya milletin rızası olmadıkça kimsenin hakkı ve salahiyeti yoktur.

'Milletimden Başka Kimseye Verecek Hesabım Yoktur. Allah'a Bir Kuru Can Borcum Var!..'

Hakikaten tuhaf oluyor. Kendi kendilerine, bellerine birtakım kılıçlar takınarak kimisi üstadı azam, kimisi meşrıkıazam diye ortaya çıkıyorlar. (...)

Masonbaşının, operatör Kemal Bey'in beyanatına bakılırsa, masonluk beni tanır ve bilirmiş. Pekâlâ, bundan ne çıkar? Ne demek istiyor? Şahsımla mı uğraşmak sevdasıdır. Bundan korkacak cibilliyette bir adam değilim. Söyleyeceği varsa açık söylesin. Milletimden başka kimseye verecek hesabım yoktur. Allah'a bir kuru can borcum var. İşte o kadar.

Masonbaşı Kemal Bey; "Mahmut Esat'ı biz tanırız" diyor. Sonra, bu fikrine bir şey ilave etmiyor. Eğer bildiklerini alenen söyleyemezse kendisini dürüst bir adam olarak tanımamakta haklı olurum. .

Ne söylemek istiyorsa açık söylesin. Yermeye ve arkadan konuşmaya tenezzül etmesin. (...)

Masonbaşı ve masonluğa göre vekil olarak üstlendiğim vazifeleri yerine getirmekte aciz göstermişim. Ben, yedi sene fasılasız Türk milletinin adliye vekilliğini yaptım. Bir buçuk sene de İktisat Vekâleti'nde çalıştım. Masonbaşı ve masonluk kim oluyor ki, hakkımda hüküm veriyor. Ben, bir şey yapmış olmak iddiasında değilim ve bir şey de yapmadım. **Fakat bu yolda karar verecek olan, Rumu, Ermeniye, Fransızı, Arabi, Acemi, Yahudiye kendisinden sayan masonluk değil, Türk milletidir.** Masonbaşının bu görüşüne, şahsımı müdafaa için değil, milletimin hukukuna vaki korkusuzca tecavüze karşılık vermek için cevap veriyorum. Benim şahsımın ehemmiyeti yok.

Sorularıma cevap versinler.

'Ben Masonluğun Prensiplerine de, Tatbikatına da, Tecelliyatına da Türk Olarak Düşmanım...'

Bir gazeteye göre, ceza kanununun müzakeresi sırasında güya elimden gelse masonlar asarım, demişim. Bunlar doğru değildir. Yalnız Lozan Antlaşması'nın müzakeresi sırasında Türk olmayan, fakat Türkiyeli bir büyük rütbeli ve nüfuzlu mason tanırım ki, bu memlekette kapitülasyonların kalması için propaganda yapmıştır. Bunun gibilere hakikaten salahiyetim olsa cezalarını çektirmekte biran bile tereddüt etmem. Bir tanesi için değil, hatta bin tanesi için bile tereddüt etmem.

Ben, masonluğun prensiplerine de, tatbikatına da, tecelliyatına da Türk olarak düşmanım. Prensipleri, biraz evvel ileri sürdüğüm sebeplerden dolayı kapkara bir düşmanlıkla, bir taassupla milliyet düşmanlığıdır.

Tatbikatı ve tecelliyatı, yine biraz evvel verdiğim misallerden, Anadolu gazetesinde yayımladığım makaleden anlaşıldığı üzere, bundan fenadır. Kapkara mutaassıp prensiplere karşı mutaassıp bir milliyetçi olarak yürümekle iftihar ederim. Bu mücadelede bir gün takatim kalmazsa elbet beni takip edecekler bulunacaktır.”⁷

Bir Türk olarak, bir Kemalist olarak, Mahmut Esat Bozkurt'u takip etmek, benim için onurdur...

Peyami Safa da 11 Ekim 1931'de Yeni Posta Gazetesi köşesinden tartışmaya katılır;

“Eski Adliye Vekili Mahmut Esat Bey, İzmir gazetelerine, masonluk aleyhinde beyanatta bulunmuş ve demiş ki:

' - Türk milletinin memleketi ikiye ayıran bu tehlikeyi de kökünden söküp atacağına şüphe yoktur. Biz her şeyden evvel Türküz, herşeyden sonra da yine Türküz.' Bu beyanata

Operatör M. Kemal Beyin verdiği cevabı da bir okuyalım.

Diyor ki:

(...)

Operatör Beyin beyanatına gelince, o da karışık ve tenakuzlarla doldur. Evvelâ masonluk 'milliyetçidir, halkçıdır, insaniyetçidir.' buyuruyorlar. Milliyetçi ve halkçıyı anladık. İnsaniyetçi nedir? Hafif bir kültürü olanlar bilirler ki Milliyetçilik ve insaniyetçilik başka başka şeylerdir; Milliyetçiler, beynelmileliyetçi veya insaniyetçi olamazlar. Operatör Bey, bir de 'Masonluk camiası', tabiri kullanıyorlar. Milliyetçi bir Türk için bir tek camia vardır, Türk camiası! Muadele açıktır. Her Mason Türk değildir, her Türk te Mason değildir; Binaenaleyh milliyetçilik kelimesinin yanında 'Mason camiası,, tabiri, bizzat Massonlarla alay etmek için, kötü kötü sırtıyor. İlmî ve mantığın ışığıyla aydınlanmadan evvel bu karanlık iddialarda'' hiç birşey anlamayız. Çünkü Masonluk gizli kapaklı bir iş olabilir; fakat ilim de, mantık ta apaçık birşeydir, fikir âleminde hiçbir kambiyo muamelesine meydan vermez.”⁸

⁷ [10, pp. 26-27]

⁸ [14]

Masonların yüzüne aynayı CHP'nin **Türkçü Mahmut Esad Bozkurt** tutar⁹;

"Bir ve iki numaralı yazılarımızda açıklıkla ispat ettik ki, masonluk teşkilatı, insanlığı, sırf kendi camiasında gören bencil bir tarikattır. Sırf insani değildir; siyasidir. Bugün de politikacılık yapıyor. Hem tehlikeli bir surette yapmaktadır! Bunu ispat edebiliriz. Bundan başka milliyetçi değildir! Merasim kelimeleri bile İbranicedirL Beynelmileldir. Nitekim Türkiye Başfarmasonu Operatör M. Kemal Bey'in pek güzel dediği gibi, Yahudi, İngiliz, Arap, Yunanlı, Türk, Acem vs.'den meydana gelen bir "Farmasonluk camiası" vardır. Bu, kendisini insanlığın kalan kısmından ayrı görüyor. Ancak içine girenleri hangi milletten olursa olsun kendisinden sayıyor. Yeni bir camia kurmaya uğraşıyor. Bu siyasetini, memleketin her tarafında sivil ve asker bütün müesseseler arasında yürütmeye çalışıyor.

*Bu manzara, bu faaliyet hükümete verilen beyannameye ve farmasonluğun masonlarca herkese inandırılmak istenilen insanilik, milliyetçilik prensiplerine muhaliftir. Bu hale göre de farmason teşkilatı hakkında kanuni takibat lazımdır. Takibat, farmasonluk 'Siyasi değilim, milliyetçiyim, insaniyim' dediği ve kendisini böyle tescil ettirdiği halde aksini yapmakta bulunduğundan, birde farmasonluk esasen siyasi ve beynelmilel bir teşekkül olduğu halde hükümete karşı çehresini "Türk Yükselme Cemiyeti" maskesiyle örtmeye çalıştığından dolayı lazımdır fikrindeyiz."*¹⁰

CHP arşivleri 12 Eylül faşist askeri iktidar tarafından¹¹ Seka'ya gönderilip, yok edildiği için, CHP arşivlerinde araştırma yapamıyoruz. CHP içinde olanları farklı kaynaklardan aktarmak durumundayız. Cumhuriyet 14 Haziran 1932 tarihli baskısında bir haber var, iki farklı kaynaktan alınmış;

"Masonluk Teşkilâtı Dahiliye Vekili Fırkada izahat verdi

Ankara 14 (Telefonla): Fırka grubu saat 2'de toplandı. Dahiliye Vekili Şükrü Kaya B. Mahmut Esat B. in Masonluk mes'elesi hakkındaki sualine cevap verdi. Vekil B. bu iştemugayiri kanun bir vaziyet görülmediğini anlattı.

Bundan sonra Cebeci – Samanpazarı yolunun nafia projesine ithali kararlaştı ve içtimaa nihayet verildi.

⁹ Kalfa Derecesi geçiş töreninde, adayın arkasında bir mason elinde ayna ile durur. Aday geri döndürülür, bir anda kendi yüzü ile burun buruna bırakılır. Aslında simgesel anlamda hoş bir ritüelleri olmakla birlikte, masonlar hiçbir zaman onların "harici alem" diyerek küçümsemeyte çalıştıkları, ama gerçek olan hayat içinde, o aynaya hiçbir zaman bakmazlar, bakamazlar! Mahmut Esad Bozkurt da masonlara o aynayı tutmaktadır. İşte bu nedenledir ki, Mahmut Esad Bozkurt'a bu sınırsız ve her türlü akıl denetimi dışı saldırganlıkları...

¹⁰ [10, p. 38]

¹¹ Masonlar, faşist darbeci generalleri Kenan Evren ve Çevik Bir çok severler ve onlarla NATO çerçevesinde işbirliği yaparlar. Bunlarıbağlantısını verdiğim makalemdede okuyabilirsiniz.

<http://huroltasdelen.com/index.php/mason/mason-tarikati-iii-turkiye/mason-tarikati-ve-emperyalizm-iii-turkiye-masonların-amerikancı-darbecilerle-iliskisi-ve-marmaris-locasi>

Tebliğ

Ankara 14 (A.A.) — C. H. F. grubu bugün öğleden sonra mutat veçhile Afyon meb'usu Ali Beyin riyasetinde toplandı. İzmir mebusu Mahmut Esat Beyin ruznameye dahil olan mason teşkilâtı hakkındaki takririne Dahiliye Vekili Bey cevap verdi. Mevcut kanunlar ahkâmına mugayir bir vaziyet, bir hâdisе olmadığı, kanuna mugayir her hangi hal karşısında devlet mahkemelerinin takibatta bulunacağını beyan eyledi”¹²

Masonlar, kendilerine yönelik her eleştiriye, bilimsel ve nesnel değerlendirmek yerine; düşmanlık olarak nitelerler, “söverler”! Masonlara göre, masonluğu eleştiren,

- Düşmandır,
- Cahildir, masonluğu hiç bilmez,
- Dincidir, Gericidir, Solcudur, Komünisttir,
- Masonluğa başvurmuştur, ret edilmiştir!

¹² Cumhuriyet Gazetesi, 14 Haziran 1932

Mahmut Esat Bozkurt'un "Mason Locasına Başvurduğu" Yalanı

Masonlar, Türkiye Cumhuriyeti kurulduktan sonra, İzmir'de Güneş Locasına başvurduğunu söylemişler, ancak İzmirli masonlar bu savı kabul etmemişler. Uzun süre masonlar susarlar bu konuda. Ta ki Suha Umur, İzmir'de başvurduğu savı, bizzat İzmirli masonlarca çürütülünce, başka bir yalan atar ortaya; *"1925 yılında Adliye Vekili iken Mason olmak istemiş fakat bu isteği yerine gelmemiştir. Arşivlerimizde neden Mason olamadığı hususunda bir kayda rastlamadım, fakat bu tarihten sonra devamlı olarak Masonluk aleyhine bir hava yaratmağa çalıştığı görülmektedir. Aşağıda bu olayla ilgili bazı belgeleri bulacaksınız :*

*"—İstanbulda Necat Muh. Mah.'nin 27 Eylül 1341 (1925) tarihli toplantı tersimatından bir kaç satır : Ankaradan talepname gönderilmek istenilen haricîlerden Adliye Vekili Mahmut Esat nam haricîlerden talepname alınması karargir oldu."*¹³

Mahmut Esat Bozkurt'un masonluğa başvurduğuna dair belge dedikleri işte yazı bu. Neredeyse bir peçete üstüne karalanmış, 1,5 satır. Ne imza, ne loca anteti, ne tarih? Başvurana dair en ufak bir yazı da yok. İşte belge diye masonların ortaya koydukları, kocaman kocaman adamların ciddi ciddi çözümlemeler, yorumlar yaptıkları "belge" bu. Sözü edilen Necat locası, Türkiye düşmanlığı ile tescilli, yabancıların kışkırttığı, yönlendirdiği hainlerin locası. Çalışmamızda aktarmıştık yaptıklarını.

Suha Umur'dan önce, Mahmut Esat Bozkurt ile çatışmalarını süreci belgelerle yazan ve birçoğunun da atıf yaptığı masonlar Fikret Çeltikçi ve Kemalettin Apak bu başvurudan söz etmezler. Bozkurt'un düşmanı Mim Kemal Öke de hiç söz etmez.

Bu ucuz yalanı mason Suha Umur atar ortaya, sonra hepsi birlikte *mal bulmuş mağribi gibi* atlarlar bu yalanın üstüne. Bu nasıl bir ucuzluktur?

Bir an varsayalım ki, Yüksek Şûranın Masonbaşı Suha Umur'un paylaştığı yazı Necat Locasının toplantı tutanağından alınmış olsun. Yazıda başvurdu demiyor. Necat Locası kendisi başvuru almaya karar vermiş. Daha önce, masonların kendi siyasi çıkarları için, birçok siyasi gücü olanı, asansörle 3'den 33'e çıkar amaçlı rüşvet gibi çıkardıklarını okumuştuk. Masonların, kendilerine muhalif olan bazı karakteri zayıf olanları, içlerine alıp, susturma yöntemini kullandıkları da bilinen bir gerçekliktir. O yıllarda bazı gazetecilere uygulamışlar.

Aynı denemeyi, Mahmut Esat Bozkurt'a da yapmaya kalkışmış olmaları, masonlardan beklenen ve onlara uygun bir davranıştır. Belge diye yayınladıkları bu karalamada da Mahmut Esat Bozkurt'un bir istemi, bir başvurusu yok.

Mason Ahmet Akkan;

*"Cumhuriyetin ilânından sonra, masonluk aleyhine hareketler daha 1927 senesinde başlamıştı. Adliye vekili Mahmut Esat (BOZKURT) ve C.H. Fırkası Umumi Kâtibi Recep (PEKER) beylerin masonluğa müracaatları bazı localar tarafından geciktirilmiş ve rettedilmişti."*¹⁴

Mason Tamer Ayan;

¹³ [9, p. 50]

¹⁴ [3, pp. 19-20]

“Türkiye Masonluğunda uyku dönemi'nin başlamasına etkili olan antimasonik propaganda ve eylemin önderleri siyaset adamları olan Şükrü Saraçoğlu, Recep Peker ve Mahmut Esat Bozkurt arasından en başta geleni Adalet Bakanı Mahmut Esat Bozkurt'tur. Adalet Bakanlığına kadar yükselen Hukuk doktoru olan Mahmut Esat Bozkurt'un masonluğa muğber olmasının bir önemli sebebi, mason olmak için 1925 yılında başvurduğu İstanbul-Necat Locası'na kabul edilmeyişidir. Bundan dolayı, Masonluğa düşman olmuş; olumsuz propagandası yanında bizzat komplolara da karışmıştır.”¹⁵

Mason Güngör Öcal;

“Mahmut Esat Bozkurt İstanbul'da Necat Locasına teklif edilmiş, kendisinden istek belgesi alınması kararı da alınmış olmasına rağmen sonuç olarak, Masonluğa kabul edilmemiştir. Necat Locasının 21 Eylül 1925 tarihli toplantısına ait tutanakta bulunan aşağıdaki kayıt bu olayın yazılı belgesidir:

‘Ankara’dan talepname gönderilmek istenen haricilerden Adliye Vekili Mahmut Esat, ...nam haricilerden talepname alınması karargiroldu.’

Recep Peker ise, Ankara’daki bir Locaya teklif edilmiş ancak o da kabul edilmemiştir.”¹⁶

Mason Güngör Öcal ile de tanışmıştım. Kendisi Deniz KK'da Bnb. Rütbesinde görev yaparken, hem de Deniz Kuvvetleri Komutanının doğrudan emri altında kritik görevli muvazzaf üst subay iken, HKEMBL Loca mason tarikatına girmek için başvurur ve her türlü işlemi tamamlanarak, erişilmek üzere hazırlık yapılır, bilemediğim bir nedenden ötürü o dönemde *eriştirilemez*. 16 yıl daha karanlıklarda harici olarak kalır. Sonra eriştirilir, Nur'a kavuşur mason olur!

Mason Güngör Öcal'a bu yazdıklarının belgesini e-posta ile sordum:

21.12.2017

“Sayın Güngör Öcal,

HKEMBL / HKEMD'den istifa ederek ayrıldığımı duydunuz mu bilmiyorum, ben söyleyeyim öncelikle.

Kitabınızda, Mahmut Esat Bozkurt'un mason olmak üzere başvurduğunu, ama ret edildiğini söylüyorsunuz. Sonra Bozkurt'un masonluğa karşı tüm eleştirilerini, bir uzman edasıyla psikolojik çözümlemelere girip, tamamen bu kabul edilmeyişe bağlıyorsunuz. İlginçtir şimdiye kadar hiçbir mason yazar, Bozkurt'un başvurusunu bırakın, Necat Locasının söz konusu toplantı tutanağını ortaya koymadı, sizin kitabınızda da yok. Hep kulaktan kulağa, bir dedikodu havasında aktarılıyor. Üstelik Mahmut Esat Bozkurt, bu savı ret etmişti. Sizin Sözcü Gazetesi gibi medyada da kullandığınız Deniz Albay unvanınızın birikimini ve kitabınızı yazarken HKEMBL arşivlerinden de yararlanabildiğinizi dikkate aldığımızda, bir insanı kendi sözüne inanmayıp, bu kadar ağır suçlarken, elinizde muhakkak bunun belgesi olduğunu düşünüyorum.

¹⁵ [4, p. 24]

¹⁶ [1, p. 192]

Necat Locasının toplantı tutanağı (tersimat) belgesini benimle de paylaşır mısınız? Yok eğer söz konusu belgeyi görmeden yazdıysanız, bu bir yalanı sürdürmek değil midir?

Selamlar,

Hürol Taşdelen”

Mason Güngör Öcal, soruma pek öfkelenir, yetersizlik içinde kalanların tipik davranışı ile hakaret etmeye başlar;

22.12.2017

“Hürol Bey,

Sizle olan görüşmelerimde ' bir araştırmacı Mason Kardeş buldum' kanısı yaratarak ile beni aldattınız. Başardınız, kutlarım.

Resim 4 Mason Güngör Öcal

İletinizin kapsamındaki 'bir uzman edasıyla' sözcüklerini çok garipsedim ve edindiğiniz eğitimin size vermiş olması gereken 'terbiye ve nezaket' sınırları içine sığmayacağını düşünüyorum. Ayıptır yaptığınız. Benim bir uzmanlık savım hiç olmadı bu konuda, sadece sekiz yıldan fazla süreye yayılmış samimi bir araştırmanın belgeleri ve kişisel yorumum bazlı çalışma sonucudur o kitap. Samimiyetinize güvenerek verdiğim belgeler için büyük hata etmişim. Ne yapalım, bu da benim saflığım işte.. Daha fazla söyleyecek sözüm yok size.. Aramıza sizmanıza izin verenleri kınıyorum. Zaten Türk Masonluğuna yakışacak bir kişiliğiniz olmadığını sizi kitaplıkta gördüğüm de hissetmişim.¹⁷ Tavsiyem, okuduğunuz kitaplara gereken dikkati vermenizdir.Sorunuzun yanıtı söz konusu kitapta zaten var..

İstifanıza gelince, söyleyeceğim akıllı ve zamanında bir davranış olduğudur. Zira yakın gelecekte Türk Masonluğu sizi zaten bünyesinden atardı

Güngör Öcal.”

Kendisi Dz. K. K.lığında görevde subay iken, yasal olarak üye olunması izne bağlı bir Derneğe gizlice başvurarak, yasaları ve bağlı olduğu TSK’yı aldatmış!

Belge olmadan Mahmut Esat Bozkurt’a iftira edip, binlerce biraderini aldatmaya çalışıyor; bana kendisini aldattım diye laf ediyor... Oysa görüştüğümüzde ben zaten mason derneği üyeisiydim...

Dahası sorumun yanıtını vermedi gene! Kitabında istediğim belge yok.

Yazdıklarına dair açıklama, belge istiyorum, mason bey sövüyor.

Aynen piri Masonbaşı Mim Kemal Öke’nin, Mahmut esat Bozkurt’un sorusu karşısında sövdüğü gibi.

¹⁷ “Zaten Türk Masonluğuna yakışacak bir kişiliğiniz olmadığını sizi kitaplıkta gördüğüm de hissetmişim “ sözlerini onurla kabul ederim... Eğer masonluğa uyacak bir kimliğim olsaydı, utanç duyardım!

23.12.2017’de yazdım.

“Beni çok güldürdünüz, kocaman bir kahkaha attım...

Ortada belge yok beyefendi, kim yazmışsa, iki satır yazılmış masonların ucuz bir yalanı var. Türkiye’nin kuruluşunun temel taşlarından, Kuvvay-i Milliye kahramanı, büyük Türkçü Mahmut Esat BOZKURT’a olan büyük “kininizi” (altında yatan ayrı bir mesele), uyduruk bir yalan üstünde içi boş sözcüklerle akıtmaya çalışmışsınız, hem de kitap içinde. Siz bu gerçekle yüzleşin...

Hürol”

Mason Yavuz Selim Ağaoğlu;

“Mahmut Esat’ın Masonluğa müracaatı ile ilgili İzmirli Masonlardan gelen açıklama ise şöyledir: “İzmirdeki Masonlar üstatlarından, ismini vermek istemiyen bir zat dün matbaamıza telefon ederek bize aynen şunları söyledi:

‘Mahmut Esat Beyin İzmir’de Mason olmak için Güneş Mahfeline müracaat ettiğini bir gazetede okudum. Mahmut Esat Bey Masonluğa alınması için burada ne müracaatte bulunmuş, ne de Masonlarla bu mesele hakkında konuşmuştur. Keyfiyeti bu suretle tavzihe lüzum gördüm. Yazmanızı rica ederim’

Bununla beraber, arşiv kayıtlarında Mahmut Esat’ın Masonluğa müracaatı ile ilgili olarak Necat Locası’nın 27 Eylül 1925 tarihli tersimatında şu ifade yer almaktadır:

‘Ankara’dan talebnâme gönderilmek istenilen hâricîlerden Adliye Vekili Mahmut Es’ad, Nafia Vekâleti Müdürlerinden Mühendis Nazir, Maliye Müfettiş Muavini Midhad, Millî Ticâret Gazetesi sahibi Mümtaz hâricîlerden talebnâme alınması karargâr oldu.’

Ancak arşiv kayıtlarına göre Adliye Vekili Mahmut Esat’tan talepname alınma kararı dışında başka hiç bir işlem yapılmadığı anlaşılmaktadır.”¹⁸

Popüler mason Yavuz Selim Ağaoğlu, son dönemlerin mason arşivlerinde yoğun çalışan, bu yönde kitaplar derleyen ve Mahmut Esat Bozkurt ile ilgili kitabında da yüzlerce belge yayınlamış ama söylenen Necat Locası toplantı tutanağı için bir belge paylaşmaz. Mason Yavuz Selim Ağaoğlu’na da e-posta ile sordum.

21.12.2017’de yazıştık;

“Merhaba Yavuz Selim Bey,

Öncelikle, HKEMBüyük Loca’dan istifa etmiş olduğumu bildireyim.

Mahmut Esat ile ilgili derlediğiniz kitapta, derlemenin ötesinde yorumlar da yapmışsınız. Ancak sorum Mahmut Esat Bozkurt ile ilgili;

‘Bununla beraber, arşiv kayıtlarında Mahmut Esat’ın Masonluğa müracaatı ile ilgili olarak Necat Locası’nın 27 Eylül 1925 tarihli tersimatında şu ifade yer almaktadır:

Resim 5 Mason Yavuz Selim Ağaoğlu

¹⁸ [8, pp. 101-102]

‘Ankara’da talebnâme gönderilmek istenilen hâricîlerden Adliye Vekili Mahmut Es’ad, Nafia Vekâleti Müdürlerinden Mühendis Nazir, Maliye Müfettiş Muavini Midhad, Millî Ticâret Gazetesi sahibi Mümtaz hâricîlerden talebnâme alınması karargâr oldu.

Ancak arşiv kayıtlarına göre Adliye Vekili Mahmut Esat’tan talepname alınma kararı dışında başka hiç bir işlem yapılmadığı anlaşılmaktadır’ yazmışsınız.

Şu anda HKEMBüyük Loca’nın tüm arşivlerine ulaşabildiğinizi biliyoruz.

Derlediğiniz kitapta her şeyin, en ufak haberin bile belgesi varken, Bozkurt’un başvurusu nerete?

Üstelik, başvurunun imzalı alındığını da biliyoruz. Bundan öncesi, Necat Locası’nın tersimatının orijinalini neden yayınlamıyorsunuz?

Bu tersimatı yalnızca siz değil, hiçbir mason yazar ortaya koymadı bugüne kadar. Belgeyi gördüyseniz ve elinizde kopyası varsa, benimle paylaşmanızı rica ediyorum.

Bu belgeyi koymadan bu bilgiyi yazmak, bir yalanı sürdürmek değil midir?

Esenlik olsun

Hürol”

Ağaoğlu’ndan hemen yanıt gelir:

“Hürol Bey,

Şimdiye kadar yüzlerce belge yayınladım.

Bu kadar yayın içinde bir tek belge eksik kalmışsa, sorduğunuz tersimatın orijinalini de ilk fırsatta mesela iki/üç ay sonra çıkacak ilk Mimar Sinan’da yayınlarım.

Arşiv çalışmaları sırasında bir gün başvuru belgesi de bulunursa onu da yayınlarız.¹⁹

Size de esenlikler dilerim...”

Sorularıma yanıt vermedi / veremedi gene. Aynı gün yazdım:

“Kitabınızın konusu Mahmut Esat Bozkurt ile mücadeleniz ve Mahmut Esat Bozkurt’u suçladığınız temel olay bu. Kendisinin hayatta iken ret ettiği bu durum hakkında, nasıl belgesiz, doğruymuş gibi yazabilirsiniz? Nasıl bir yaklaşım bu? Başka belgeler yayınlamış olmanız, burada doğruluğu kanıtlanmamış bir olayı belgesiz, doğruymuş gibi yazmanız, üstelik kitabın ana kimliği hakkında, hangi ahlâki kritere uyuyor? Elinizde bir belge yok ...”

¹⁹ Söz konusu olayların üzerinden nereteyse bir yüz yıl geçmiş, büyük localarının son yapılanması üzerinden yarım yüz yıldan, yani 50 yıldan fazla zaman geçmiş, yıllık bütçeleri xxx milyon TL olan bir dernek, hala arşivlerini düzenleyememiş, ne var ne yok haberleri yok. Sanki, arkeolojik kazıdan söz ediyor Ağaoğlu, “bulunursa” paylaşacakmış. İbretlik...

Yavuz Selim Ağaoğlu bir daha yanıtladı;

“Hürol Bey,

Bilemiyorum nereten çıkarıyorsunuz bunları...

Çünkü kimseyi suçladığım falan yok.

Olguları ve belgeleri alt alta sıralayıp değerlendirmeyi okura bırakıyorum.

Elimizde Adliye Vekili iken kendisinden talepname alınmasına karar verildiğine dair bir loca tersimatı olduğuna göre, bu belgeyi yok mu sayayım?

Bir arşiv belgesini mail ortamında paylaşamayacağıma göre Mimar Sinan’da yayınlanana kadar lütfen sabretin.

Esenlikler dilerim...”

Bir daha belge istedim;

“Yavuz Selim bey,

Sorularımın hiçbirine yanıt veremediniz. Mesele kitabınızda bu belgeyi yayınlayıp, yayınlamamanızdır. Kitap diyorum beyefendi, sizin yazdığınız kitaptan söz ediyorum. Bir daha okuyun isterseniz bir önceki e-postamda yazdıklarımı.

Bugüne kadar sizinle birlikte bir çok mason yazar bu yalanı söyleyip durdu ama belge gösteremedi. Siz de böyle yaptınız.

Bir arşiv belgesini, kitap, dergi veya e-posta ile paylaşılması arasındaki fark nedir?

Siz, başka masonlar e-posta ortamında sayısız belge paylaşmışken, sizin burada bu tuhaf açıklama ile “paylaşmam” demenizin tek açıklaması var. Öyle bir belge olmadığı...

Elinizde aslı olan bir loca tutanağı yok. Gerçek budur.

Esenlikler olsun

Hürol”

Bir daha yazmadı. Onlarca belge yayımladığı kitabında yayımlanamaz dediği Mahmut Esat Bozkurt’un başvurduğu gerçekte olmayan sözde belgesini Mimar Sinan Dergisinde de yayımlamadı. Ortada belge olmadığını Yavuz Selim Ağaoğlu²⁰ kabul ediyor, ileride bulunur diyor. Bu nasıl bir anlayıştır?

---

²⁰ Yavuz Selim Ağaoğlu, İzmir de, 2016’da kurulan İzmir Kültür ve Araştırma Derneği (İKAD) Yönetim Kurulu üyesi aynı zamanda. İKAD Başkanı da HKEMBL masonlarından Bülent Şenocak ve YK üyesi erkek masonlarının hepsi mason. Kadınlar da büyük olasılıkla mason hemşiresi ya da kadın mason. İKAD İzmir’in 8000 yıllık tarihini araştırıcakmış. Son yıllarda Yunanlıların da İzmir’e ilgilerinin (iştahlarının mı demeli) arttığı dönemde, bu derneğin kuruluşu ve kurucu yönetim kuyusu üyelerinin kimlikleri dikkat çekici.

Mason Ergin Koparan;

“Mahmut Esat Bozkurt’un 1925 yılında Necat locasına başvurduğu; kabul edilmediği için masonluğa karşı olduğu kulaktan kulağa söyleniyordu. Recep Peker’in de masonluğa girmek istediği, kabul edilmediği söylenmekteydi. Necat locasının 27 Eylül 1925 tarihli zabıtnamesinde ‘Ankara’dan talepname gönderilmek istenilen haricilerden Adliye Vekili Mahmut Esat, ... nam haricilerden talepname alınması karargir oldu’ ibaresine rastlanmaktadır.

Talepname alınması kararlaştırıldıktan sonra ne olduğuna (aday vaz mı geçti, talepname geldi mi, geldiyse hangi aşamada rettedildi) dair bir kayıt bulunamamıştır.

Resim 6 Mason Ergin Koparan

Bazı kaynaklar Tekke ve Zaviyelerin Kapatılması hakkındaki kanun görüşülürken Bakanlar Kurulu’na başkanlık eden Gazi Mustafa Kemal’in huzurunda, Adalet Bakanı Mahmut Esat Bey’in “Mason mahfillerinin de kapatılması gereğini” şiddetle ortaya sürdüğünü Mustafa Kemal’in de kendisine, bu sözleriyle Bakanlar Kurulu içindeki bazı arkadaşlarını rencide edip etmediğini sorduğunu naklediyorlar. Tekke ve Zaviyelerin Kapatılması hakkındaki kanunun, 30 Kasım 1925 tarihini taşıdığına bakılırsa Necat locasındaki işlemle bu olay arasında sadece iki ay bulunmaktadır. İki ay içinde, locada işlemler hızla yürütülüp aday (oylama sonunda) ret mi edilmiştir; yoksa Mahmut Esat Bey bir yandan adaylığı devam ederken bu konuşmaları yapmış ve söz konusu Bakanlar Kurulu toplantısında bulunan masonların haber vermesiyle üyelik işlemleri mi durdurulmuştur?

Bu soruların cevaplarını bulmak nereteyse imkansız olmakla birlikte Mahmut Esat [Bozkurt], Recep [Peker], Hamdullah Suphi [Tanrıöver], Saffet [Arıkan] Beyler başta olmak üzere bir anti-mason çevre olduğu; bunların fırsat buldukça kamuoyuna ve hatta bizzat masonlara masonluğu kötüledikleri ve gazetelerde özellikle 1927’den başlayarak anti-mason kampanya yürütüldüğü bilinmektedir.”²¹

Kıdemli mason Ergin Koparan, kıdemli bir mason ve son iki dönem içinde HKEMBL Arşivlerinden sorumlu yöneticidir. Tüm arşivler Ergin Koparan’ın elinde.

10.12.2017’de e-posta ile sordum;

“Sayın Ergin Koparan,

HKEMBL / HKEMD’den istifa ederek ayrıldığımı duydunuz mu bilmiyorum, ben söyleyeyim öncelikle.

Mimar Sinan Yayınları, 28. Sayıda, TÜRKİYE’DE MASONLUK TARİH 1909-1935 yazınızda, diğer birçok mason yazar gibi Mahmut Esat Bozkurt’un mason olmak üzere başvurduğunu söylüyorsunuz.

Ancak hiçbir mason yazar böyle bir belgeyi ortaya koyamadı şimdiye kadar, hep mahalle kahvesi dedikodusu üslubunda... Kulaktan kulağa.

²¹ [13, p. 67]

Mahmut Esat Bozkurt, bu savı ret etmişti.

Bu durumda, siz de yakın zamanlarda bu dedikoduyu yazdığınıza göre, tüm arşiv elinizde olduğunu da dikkate aldığımızda, Mahmut Esat Bozkurt'un başvurusuna dair elinizde belge var, değil mi? Başvurduğunu iddia ettiğiniz kişi ret ettiği durumda, belgesiz yazmak etik olmayacağına göre... O belgeyi paylaşmanız mümkün mü?

Selamlar,
Hürol Taşdelen"

Yavuz Selim Ağaoğlu, **uygarca** e-postama yanıt vermiş, benimle birkaç adım da olsa yazışmıştı. HKEMBL arşivlerden sorumlu mason yönetici Ergin Koparan'dan yanıt bile gelmedi.

Mason yazarlardan, **Cumhuriyet** ve **Atatürk** düşmanı mason Seyhun Tunaşar her zaman olduğu zırvada sınır tanımaz, Mahmut Esat Bozkurt'u "mason biraderi" olarak kabul eder; "M. E. Bozkurt'un masonluğa girmek istediği fakat retedildiği söylenmektedir. İnandırıcılıktan çok uzak bir iddia. Kendi düşünce düzeyi konuşmalarından anlaşıldığına göre masonik prensiplere uygun görülüyor. Örneğin "Laik"lik kavramı üzerinde L İÖ.1926'da Halki Palas'ta yaptığı bir konuşmada aşağıdaki düşüncelerini dile getiriyor:"²²

Yazının devamında Mahmut Esat Bozkurt'un laiklik konusundaki söylev ve yazılarından örnekler paylaştıktan sonra;

"1935 yılı öncesi kayıtlarımızın ancak bölük pörçük elimizde bulunması geçmişimizi incelememize tam olarak olanak sağlamıyor. O dönemde Ankara'da tek 'Cumhuriyet' Muhterem Loca'sı vardır. Matrikülünün 200 civarında olduğu bilinmektedir. Mehmed Esad Bey'in kardeşimiz olduğu kanısındayım."²³

Mason Seyhun Tunaşar'dan mason ciddiyetsizliğine ve uydurukçuluğuna bir örnek daha;

" ... birçok mebuslar, Riyaseti Cumhur Kalemi mahsus müdürü Hikmet Bayur, (bilahare Maarif vekili olan zat) birer masondu. (kaydına rastlanmamıştır. Anılarında kendisi de üye olmadığını yazmaktadır. S.T.) "²⁴

Türkçü Mahmut Esat Bozkurt, mason düşmanıyım diyor, masonlara demediğini bırakmıyor, "yoook sen bize başvurdu biz ret ettik" veya daha ötesi biraderlerini bile yalanlayarak "sen masonsun" diyorlar. Bunu Ziya Gökalp, Hikmet Baydur, Mustafa Necati, Hasan Ali, Celâl Bayar, hatta **Atatürk** için bile yapıyorlar. **Üstelik ellerinde ne bir başvuru, ne bir kayıt, ne bir loca üye belgesi var.**

²² [12, p. 25]

²³ [12, p. 32]

²⁴ [12, pp. 36-37]

Seyhun Tunaşar'ın zırvalarla dolu bu kitabının önsözünü Hür Masonların başmasonu Asım Akin yazmış. Hani kendisinden önceki başmason Kaya Paşakay'ı sahtekârlık ve yolsuzluk suçlaması ile mahkemeye veren başmason/masonbaşı.

Masonlar da akıl ötesi ve gerçeklik dışı bu makaleleri dergilerinde yayınlıyor, kitabı alıp okuyorlar, satıyorlar. Localarda toplantı açılışında yöneticinin *Akıl ve Hikmet bize yol göstere*sin demeleri boşuna değil. Bektaşî fıkrasındaki gibi;

“Herkes kendisinde olmayanı ister Tanrıdan”

Masonlar Türk ulusundan irak, Tanrıya yakın olsunlar...

Doğrulara gelince;

- Necat locasının, yabancıların denetiminde olduğunu, ulusal duyarlılıkla mücadele eden masonlara karşı, isyanlarını, kural tanımaz küstahlıklarına bakınca, Mahmut Esat Bozkurt bu locaya mı başvurur, CHF üyelerinin çok olduğu ve görev yaptığı Ankara’da Cumhuriyet Locasına mı yoksa memleketi İzmir’de bir loacaya mı?
- İstanbul’da **Türklük** ve **Türk** devleti düşmanlarının toplandığı Necat Loca adının ortaya atılması, Necat masonların, İzmir Güneş üyeleri gibi, gerçeği de söylemeyecekleri, başvuru yapılmadı demeyecekleri için elbet.
- Bir “harici” mason olmak istediğinde, yazılı imzalı başvuru belgesi alınır. Söylenen kâğıt parçası bir karalama üstelik ve dahası Mahmut Esat Bozkurt’un başvurusu olmadığı gibi, belge diye utanmadan arkasına saklandıkları kâğıt parçasında bile başvurduğu yazılmıyor; başvurusu alınsın yazıyor!
- Mahmut Esat Bozkurt, sağlığında böyle bir başvuruyu ret etmişti. Cumhuriyetin kuruluşundan, ölümüne kadar milletvekili olan, Türk Hukuk Devriminin uygulayıcısı, Kurtuluş Savaşı kahramanı, Türkçü ve Kemalist Bozkurt’un sözüne karşı, bu çalışmamızda onlarca, yüzlerce yalan söylediklerinin belgeleri ile örneğini verdiğimiz mason tarikatının yalanı...

Mahmut Esat Bozkurt’un bu ucuz yalana tokat gibi yanıtı;

“Bir rivayete göre benim mason düşmanı olmaklığım güya mason locasına müracaat etmişim de kabul edilmemişim, ondan ileri geliyormuş. Böyle bir şey aklımdan bile geçmedi. Mason olmayı düşünmek şöyle dursun, onu öğrendiğim günden beri milletimin büyük menfaatları namına masonluğa düşman oldum ve tek başıma olsa da ona düşman kalacağım. Bakınız. Ben, ne kadar açık söylüyorum; masonluk da bunun yarısı kadar açık olsa ya...”²⁵

Kuvay-ı Milliye Kahramanı, genç **Türkiye**’nin kuruluşunda, **Atatürk** ’ün devrimci askeri, İsviçre Zürih Üniversitesinden Hukuk Doktorası olan, Türkiye Cumhuriyeti’nin başta medeni yasalar olmak üzere bir çok yasanın çağdaş ilkelerde yapılışında en büyük emeği olan dönemin İktisat Bakanı, Adalet Bakanı **Türkçü Mahmut Esat Bozkurt** ’un yukarıdaki açık sözlerine karşın, hâlâ aksini söylemek, her türlü toplumsal ahlâkı, kişi haklarını, bireye saygıyı çiğnemektir. Masonların localarda pek sık konuşma konusu yaptıkları *mason erdemi, mason ahlâkı* bu mu?

²⁵ [10, p. 25]

İzmir Zuhal Locası Kurşunlanması

Masonların, *Mahmut Esat Bozkurt'a* saldırdıkları ikinci olay, *İzmir Zuhal Locasının* binasının kurşunlanmasıdır.

Mason Tamer Ayan;

“Mahmut Esat Bozkurt'un ikinci eylemi, 1-2 Ağustos 1933 sabaha karşı beş civarında, İzmir-Karşıyaka'daki Zuhal Mahfilinin lokalini otomobilinden kurşunlamasıdır. (...) Ancak, Masonluk karşıtları tarafından bu olay çarpıtılarak Masonluğun aleyhine kullanıldığı gibi, 1935'de başlayacak uyku dönemi için olumsuz bir siyasal zemin hazırlanmasına yol açmıştır. Bu olayda, Adalet Bakanı Mahmut Esat Bozkurt'un İzmir suikasti girişimcisi olarak asılacak Giritli Şevki ile Masonluğa karşı işbirliği içinde bulunması, hâlâ sebebi aydınlanamayan, önemli bir siyasal komplodur.”²⁶

Tamer Ayan'ın çarpıtmakta sınır tanımadığının bir örneği daha. **Atatürk'e** suikast meselesi 1926 yılında olmuş ve Giritli Şevki'de suikastçileri bildiren kişidir ve asılmamıştır. Kurşunlama olayı 1932'de oluyor. Asılmış adam 1932'de yaşayamaz! Kurşunlayan da Bozkurt değil, yanındaki Giritli Şevki, aynı araçta birlikteler. Bu kadar somut bir gerçekliği bile kolayca yok saymak, bunu yazıya geçirmek, yalıcılıktan öteye yorum getirmez mi?

Pes doğrusu.

Edep yahu!

Masonbaşı Suha Umur;

“1933 yılında İzmir'de müessif bir olay olmuş, eski Adliye Vekili Mahmut Esat, kabadayılıkla geçinen iki kişiyi yanına alarak bir gece sabaha karşı Karşıyakadaki Mason lokaline kurşun attırmıştır.”²⁷

Mason Ahmet Akkan;

“Mahmut Esat Bey, bir gün İzmir'de sarhoşluk ve kendisinin kabulünün geciktirilmesi infiali ile Zühal Mahfelinin pencerelerine tabanca ile ateş ediyor. Vakanın polis tarafından kapatılmasına rağmen dedikodular ve bazı aleyhte neşriyat başlıyor. Türk Ocakları merkez kongresinde 'Gayrı milli bir müesseseye mensup zevatin Milli Türk Ocaklarına intisabı' hakkında bir takrir hazırlanıyor. Dr. Tevfik Remzi (KAZANCIGİL) ve şair Mehmen Emin (YURDAKUL) Kardeşler takrir sahibi Burhaneddin'i (DEVELİOĞLU) ikna ederek takriri geri aldırıyorlar. (Bilahare bu zat mason olmuştur). Türk Ocakları reisi Hamdullah Suphi (TANRIÖVER) merkez binasının açılışında irat ettiği nutukta, masonluktan ve bunun halk kitlelerini kendine çektiğine değiniyor... İmtiyaz sahibi mason olan gazetelere, aleyhte gazeteler şiddetle hücumla geçiyorlar. İtham edilen hususlar, kökünün dışarıda olması, dinsiz bir müessese olması, hatta özel bir din olduğu gibi bugün için müdafaa zımında söz söylemeye lüzum olmayan bilgisizce hezeyanlardır.”²⁸

Eleştirene hırsıyla, yalanla, hezeyanla sövenler, mason Suha Umur, mason Ahmet Akkan.

²⁶ [4, pp. 23-24]

²⁷ [9, p. 49]

²⁸ [3, pp. 19-20]

Mason Ergin Koparan, farklı olabilecek bir şeyler söylüyor;

“Karşıyaka Lokali Olayı

... İçişleri Bakanlığı’na ve Parti’ye akseden olay için derneğin şikayetçi olmaması ve sadece kamu davası ile yetinilmesi kararlaştırıldı. (...)

***Atatürk**’ün yaveri Cemal Granda, İzmir’de Salih Bozok ve Tahsin Özer’in kurşunlama olayını **Atatürk**’e bildirdiklerini; **Atatürk**’ün ‘Bu ne biçim iş? Gecenin yarısında bir cemiyete silah atmak olur mu? Atılır mı? Eğer, cemiyetin faaliyeti zararlıysa, kanunla kapatılsın. Silaha ne lüzum var? Burası dağ başı değil ki...’ dediğini nakletmektedir.”²⁹*

Ergin Koparan yaşıyor, kendisine soruyorum, bakalım yanıtlayabilecek mi? Cemala Granada, **Atatürk**’ün yaveri değil, uşağıdır. İki arasında dağlar kadar görev ve yakında olmak farkı var. Bu kadar önemli bir konuda, böylesine açık bir yanlışı, bilgisizliğinden ve özensizliğinden mi, yoksa kasıtlı yalan söylemek mason hastalığından mı yapmış?

İzmir’de mason locası kurşunlanma olayını toparlarsak; 2 Ağustos 1932 sabaha karşı 05.00’de, İzmir Karşıyaka’da bulunan üst katında Zuhal L olan bir bina önünde, hareket halindeki bir araçtan havaya 6 el ateş edilir. Kurşunlardan birisi binanın camına gelir. Araçta üç kişi vardır; Mahmut Esat Bozkurt, Giritli Şevki ve Torbalılı Emin. Giritli Şevki, havaya ateş ettiğini babul eder. Gerekçesinde Mahmut Esat Bozkurt’un yazdıklarını okuduğunu, masonların ülkeye zararlı olduklarını düşündüğünü, bu nedenle de ateş ettiğini itiraf eder.

3 Ağustos 1933’de, Zuhal locası yöneticisi Masonbaşı Osman Omay’a bir yazı yollar olayı anlatır ve sorar;

“Bu hususta ittihaz etmemiz lâzım gelen hattı hareketin, ciheti adliyeye resmi şikâyetle bulunmamız icap edip etmediğini ve icap ediyorsa ne şekilde müracaat edilmesi lâzım geldiğinin sarahaten ve müstacelen işarını rica ve bilvesile hürmetkar hislerimizi teyit eyleriz Pek Muhterem Büyük Üstad ve Aziz Kardeşim”³⁰

Loca yöneticisi Feyyaz Mümtaz Savut, 5 Ağustos’da bir daha durumu anlatır ve ne yapacağını sorar;

“...Buradaki Kardeşlerimizin ileri gelenleri ile temas ettim: Tabiatile Büyük Meşrık’ten (BM / Büyük Doğu) talimat almadıkça hiçbir harekete geçmemek üzerinde ittifak hasıl olmakla beraber fikirler esasında ikiye ayrılmaktadır. Bir kısım, bu gibi filî taarruzlar karşısında da hareketsiz durmamak, ne yapmak lâzım geliyorsa yapmak taraftarıdır.

Diğer kısım ise resmî şikâyetle bulunmağı doğru bulmuyorlar. Çünkü bu şekilde mahkemelerde, gazetelerde gene bir takım dedikodular başlayacaktır. Hukuku Umumiye takibatı ile iktifa etmeği muvafık görüyorlar. Bendeniz de şahsen bu ikinci fikre taraftarım. Mamafih Büyük Loca/Doğu, resmî hareketi geçmeği emrecek olursa derhal harekete geçmekte zerre kadar teretdüt edecek değilim. Meşrık’ın vakar ve haysiyetimize lâayık bir şekilde hareket edeceğine eminim. (Occulte) bir şekilde teşebbüsâtı lâzımayı icra ve tedabiri ittihaz etmek muvafık olur kanaatindeyim.

²⁹ [13]

³⁰ [8, pp. 248-262]

Bu hususta sarîh ve serî talimata intizar etmekteyim. Bilvesile hürmetkâr hissiyatımı teyit eylerim. Pek Muhterem Büyük Üstadım.”³¹

Zuhal Locası, kendisini ilgilendiren bir davranış karşısında, Masonbaşının emrine bağlıdır, kendi iradesi ile hareket edemez. Masonbaşı , olayın mahkemede tartışılmasını, kendilerine zarar vereceğini düşünür;

“3,5,7 Ağustos 1933 tarihli ve 97,98 ve 99 numaralı levhai braderîleri cevabıdır. İki evvelki levhalarınız hali içtimada bulunan Heyeti Dainiede okunarak Karşıyakadaki Mah.:imize silâh atılma hadisesinden dolayı icra edilmekte olan takibatı adliye ile iktifa olunması münasip görülmüştür. Bu gibi ahvalin tekerrürüne mani olmak üzre buraca teşebbüsler ifa edilmektedir. Bilvesile kardeşçe selâmlar iblâğ olunur Muhterem Üstadım ve Aziz Kardeşlerim”³²

Masonlar mahkemeye şikayetçi olmazlar, yargılama yalnızca Kamu Davası olarak görülür. Yargılama sırasında:

“Hakimin sualine cevaben Mahmut Esat bey Adının Mahmut Esat, babasının adının Hasan olduğunu ve Çiftçilik ile meşgul bulunduğunu söyledi.

Hakim - Şevki beyi tanır mısınız?

M.E. Bozkurt - İzmir idadisinden sınıf arkadaşımıdır. Kendisini tanır ve severim. Şevki bey bilhassa büyük kurtarıcı Gazi hazretlerine yapılmak istenen suikastı haber vermesinden sonra daha çok sevdim ve kaynadım. Çünkü; Şevki bey, bu haberi vermekle bir vatan kurtardı.

H - Şevki bey Karşıyaka’da Masonlar kulübü önünde silâh atmış bunu gördünüz mü?

MEB - Evet, hadise şöyle olmuştur. Ben rahatsız olduğumdan birkaç günden beri Gaffarzade otelinde yatıyorum. Şevki bey de orada yatmaktadır. O gün için eski bir arkadaş olan saraç Rıza bey tarafından bahçesine davet edilmiş bulunuyorduk. Beraberimizde arkadaşım Emin bey de olduğu halde otomobille Rıza beyin bahçesine giderken Şevki bey, Karşıyakada şimdi tam nerete olduğunu bile hatırlayamadığım bir yerde ansızın havaya birkaç el silâh attı. Ve derhal tabancasını elinden aldım.

H - Silah atmaktan maksadı ne idi?

MEB - İzah edeyim: Bendeniz masonluk aleyhinde yazılar yazar, konferanslar veririm. Bu teşkilâtın ve vatanî menafimize muhalif olduğunu herkese anlatmağa alışırım.

H - Herkese olduğu gibi ona da Masonluk teşkilâtına karşı böyle silâhlı bir hakaret etmiş olmasını nasıl bulursunuz?

MEB - Bu hususla/ da silâhlı mücadeleden hoşlanmam Bendeniz bu teşkilâtı şahsan millî ve vatanî menafie muhalif bulurum. Herkes gibi o da yazdıklarını görmüş, söylediklerimi işitmiş ve vatanî hissi galeyane gelerek birkaç el silâh atmıştır.

H - Şevki beyin, silâhını endah ederken Türk yükseltme cemiyeti binasını tevcih ettiği ve bayrağını yırttığı söyleniyor ne dersiniz?

MEB - Bu ciheti görmedim Hâkim bey

H - (Şevki beye) Mahmut Esat beyin şahadetine ne dersin?

³¹ [8, pp. 248-262]

³² [8, p. 263]

Şevket - Evet söyledikleri çok doğrudur. O yalan bilmez. Bu masonluğun vatan aleyhinde bir teşkilât olduğunu gazetelerde görüyoruz. Ben silâhı oraya değil havaya attım. Otomobilimiz gidiyordu ihtimal bu sallantı ile kurşunlar o tarafa da gitmiştir.

Şahitlerden Torbalılı Emin bey hâdiseyi şu suretle ifade etti.

Emin - Biz saat üç, üç bahçesine gitmek için bindik. Karşıyakadan geçerken Şevki bey birkaç el silâh attı. Masonları tahkir etmek için attım, dedi.

H - Binaya atmış doğru mu?

Ş - Görmedim.

H - O gece saat üç buçuğa kadar nerete idiniz?

Ş - Gaffarzade otelinde idik, erken yatmıştık. Çünkü sabaha karşı gezinti maksadile Saraç Riza beyin bahçesine gidecektik.

Şahitlerden şoför Osman efendi:

Şoför Osman - Otelcinin daveti üzerine sabaha karşı beyleri otelden aldım Karşıyakaya gittik. Tam iskele yanında otomobil içinde silâh atıldı ve Şevki bey bu sırada Benim evim buradadır demişti.

- H - Kaç silâh atıldı.

ŞO - 3,4 el.

H - Otomobilde kurşunlar bir nişan bırakmış

ŞO - Hayır pencereten atmış olacak çünkü nişan yoktur.

Hâdis mahallinde keşif yapan Karşıyaka merkezi ikinci komseri dinlendi. Kâzım bey dedi ki:

Komiser Kazım - Bendeniz o akşam saat üçte yatmıştım. Beşte silâh atıldığını haber verdiler kaldırdılar. Dışarı çıktık. Fakat kimseyi göremedik. Sonra öğrendik ki silâhı atan Şevki bey imiş.

H - Silâh nereye atılmış?

K - Havaya atılmış

H - Mason kulübünün penceresine kurşun isabet etmiş

K - Evet etmiş.

H - Bayrak ipi de kesilmiş mi?

K - Evet ipi de kesikti.

H - Havaya atılmış kurşunların bu binaya isabet etmiş olması ihtimali var mıdır?

K - Her iki şeklin de ihtimali vardır.

Polis memuru Mehmet Azmi efendi de bu mahiyette ifade verdikten sonra hâkim beyin emrile zabıt kâtibi, Şevki beyin müdafaanamesini okudu.

Müdafaaname: Muhterem hâkim beyefendi;

Farmasonluğu tahkir maksadile irtikâp ettiğim suçun sebepleri şunlardır:

1- Farmasonluk milliyetçiliğin aleyhdarıdır. Her milliyeti olduğu gibi Türk milliyetini de hakir görür. Bütün Farmason locaları milliyetçilik aleyhinde propaganda yaparlar. Bu hakikat birkaç suretle anlaşılabilir.

A- Farmasonluğun muhtelif derecelerine ait olup rehber namı verilen gizli risalelerin miitalesi ile.

- B- Farmasonluk beynelmilelci olup azasının Yunanlı, İngiliz, Türk, Arap, Amerikan gibi muhtelif milletlere mensup kimselerden mürekkep bulunması ile.
- C- Bir farmasonun farmason olan kimseyi farmason olmayan kendi milleti efradına tercih etmeğe mecbur olması ile meselâ farmason olan bir Türk, yine farmason olan bir İngiliz, bir Yunanlı, bir Bulgarı farmason olmayan bir halis Tiirke tercih ederek ona yardımla mükelleftir.
- D- Farmasonluğu Tiirkiyede temsil eden merkez heyeti ekseriyetle Musevî, Ermeni, Arap, Arnavut kısmen de bir iki Türkten müteşekkildir. Bunlar içinde yabancı sefaretlerde çalışan memurlar da vardır.
- 2- Farmasonluk Beni İsrail ananelerini insanlığa ve insanlığın ıstıraplarına timsal yapar, Musevilikten başka bütün edyana aleyhdardır. Bunları alenen zem ve takbih eder. Bu cihet farmasonluk rehberlerinde sarahatle yazılıdır. Bütün gençliğe edyan hakkında bu fikir verilmektedir.
- 3- Farmasonluk ahlâk tanımaz: farmasonluğa göre ahlâk günün icabı veya modasıdır. Daima değişir. Yani bugün namus icabı sayılan mukaddesat farmasonluğa göre yarın bir hiç olabilir. Bu itibarla farmasonluk Türk gençliği için de seciyesizlik talim etmekle Türk gençliğinin yüksek meziyetlerini kemirmekle meşguldür.

Farmasonluk harp aleyhtarıdır. Harbi katillik, cinayet diye tavsif eder. Yalnız vahşi saydığı Asyalılara ve Türklere ve bir de Faşistlere karşı harbi tecviz eder. Memleketimizdeki Farmason teşkilâtı da bu fikri Türk milleti ve gençleri arasında neşretmektedir. Bu gibi propagandalardan vatani müdafaa ile mükellef teşkilâtın ne derecelere kadar zarar göreceği hususunu yüksek takdirinize bırakıyorum. Yine takdir buyrulur ki böyle bir propaganda harp zamanında yapılsa, yapanın kurşuna dizilmesi bütün memlekellerce kabul edilmiş bir kaidedir.

- A. Trablusgarp gibi koskoca bir kıtfa bugün ana vatandan ayrılmış ise bunun asıl sebebi o vakit Hakkı paşa kabinesinin iğfalatına kapılmış olmasıdır: Bu resmî vesikalarla sabittir.
- B. Farmasonluğun memleketimizdeki belli başlı fenalığından birisi de ikilik ihdas etmesidir. Farmasonluk iktidar, meziyet aramaksızın müntesipleri kim olursa olsun, onları diğer vatandaşlara tercih ve taktim etmektedir. Dünyanın her yerinde şantajcılık, menafii hasiseleri millî emeller zararına takip gibi faaliyetlerde bulunmaktadır. Son zamanlarda İtalyada Almanyada bu teşkilat dağıtılmıştır. Salikleri kanunî takibata maruzdurlar.
- C. Farmasonluk bizdeki mülga tarikatlar gibi bir nevi tarikattır. Kendisine mahsus ayinleri duaları vardır. Bu da millet arasında ikilik girmesine sebep olmaktadır.

Muhterem Türk Hâkimi: Bütün bunları meb'usumuz Mahmut Esat beyin iki seneden beri yapmakta olduğu neşriyatından ve konferansından öğrendim. Mumaileyhe itimadım olduğu gibi yazılarına ve sözlerine de inanırım, çünkü o yalan söylemez ve bilmez. Benim şahsî kimseye husumetim yoktur. Hiçbir farmasona karşı bir iğbarım yoktur. Hatta farmason kimdir kimlerdir tanımam. Yalnız vatanım ve milletim hakkında muzır gördüğüm farmasonluk nüessesesinin varlığını protesto etmek için binası önünde havaya bir kaç el silâh attım.

Katle sebebiyet veren maktulün katili bile esbabı muhajjefeden istifade edebiliyor. Vatanımızda bu kadar sefih bu kadar fecî faaliyette bulunan bir müessese önünde onun manevî şahsiyetine hakaret etmek suçu ile huzununuzda bulunan bende vaziyetimin taktirini sizin yüksek ve büyük vicdanınıza bırakıyorum. Siz benim milletimin hâkimisiniz. Şimdi onun namına hükmünüzü vereceksiniz. Hükümlerinizde bu bana ve benim gibi duyanlara hiç bir vakit acı gelmez. Milletimin ve memleketimin selâmeti vardır. Ben belki bugün ilk defa olarak bir sabıkalı olacağım zararı yok. Türk milleti sağolsun.

İlâveten arzedeceğim ki Papas Furo gibi bir Türk düşmanı, hain farmasonluk teşkilâtı vasıtasile saraya tekariip ederek hain Sultan Vahidettini elde etmiş onu vatani kurtarmakla uğraşan millî teşkilâta karşı kullanmıştır. Papas Furo bizzat Farmason idi.

Müdafaaamenin kıraatinden sonra karar tefhimi için celse iki dakika tatil edildi ve açılınca mahkemenin kararı okundu:

Karar Sureti

‘İcabı düşünüldü. Mason teşkilâtı aleyhinde beslediği kanaatin tesiri altında kalarak Karşıyakada mason kulübü önünde 3/8/933 tarihinde saat beş sıralarında masonluk şahsiyeti maneviyesine hakaret kastile suçlu Şevki efendi tarafından bilâ lüzum üç dört silâh atıldığı dinlenen hukuku âmme şahitlerinin şahadetile ve silâhlardan çıkan kurşunlardan birinin kulüp binasının üst kat odalarından birine girdiği keşif yapan şahitlerin şahadetile sabit olmuş ve hareketi ceza kanununun 551 inci maddesine tevafuk eylemiştir.

Fakat hadisenin mahiyetine, suçlunun memleket dahilinde ve kanun karşısında tanınmış ve yer almış bir teşekkül aleyhine silâhla hakaret yapması ve bu suretle gece vakti halkın huzur ve istirahatini bozması ve bu vesile ile asayişe dokunan hareketi takdiri sebep şiddet addedilerek beş gün hafif hapsine ve beş lira hafif para cezasile mahkûmiyetine ve fakat geçmişlerinde mahkûmiyeti olmadığı cezanın tecili halinde ileride suç işlemesine mani olacağı hakkında mahkemeye kanaat geldiğinden 89 uncu madde mucibince cezasının telcine temyiz yolu açık olmak üzere yüzüne karşı karar verildi.’ Bunun üzerine Şevki beyin tahliyesi için icap eden muamele ikmal olundu ve tahliyesi icra edildi.”³³

Bu süreçte Mahmut Esat Bozkurt ile masonlar arasında, gazeteler üzerinden tartışma sertleşir sürer. Ancak mason tarikatı, kurumsal olarak veya üst yöneticilerinin kalemi ile bu tartışmaya girmezler. Her zaman olduğu gibi, gölgelerde, perdeler arkasında dururlar. Mahmut Esat Bozkurt’un kimliğini ortaya koyarak sürdürdüğü, Türkçü ve Halkçı eleştirilerine, bazı gazeteciler yanıt vermeye çalışırlar. Bu arada Mahmut Esat Bozkurt bazı makalelerini, mason Yavuz Selim Ağaoğlu’nun ifadesi ile, masonların yönetiminde olan bir gazetede sürdürür³⁴. Bu da açık olarak, bazı masonların, mason derneklerinin yönetimine ve egemenliğine, milli cepheden karşı oldukları gerçeğini desteklemektedir.

³³ [8, pp. 253-261]

³⁴ [8]

Buraya kadar görüldüğü gibi masonlar, Mahmut Esat Bozkurt'un ağır eleştirilerinin hiçbirini duymazlar, anlamak istemezler.

"bize başvurmuştu, almadık, o nedenle masonlara düşman"
ucuz ve ilkel bir yaklaşımla, bir yalanın ardına saklanırlar.³⁵

Mahmut Esat Bozkurt, 16 yaşında başladığı yazıları ve herkesin gözü önünde olan tüm yaşamı boyunca, **Türkçü**, **Kemalist** bir insan olarak, dünya görüşü doğrultusunda Mason Tarikatı'nı eleştirmekte, emperyalizm karşıtı olarak, **Türkiye** ve **Türkler** için zararlı ve tehlikeli bulmakta ve kapatılması için çalışmaktadır. Gerçek budur.

Mahmut Esat Bozkurt'un mason localarına başvurduğunu söylemek kuyruklu yalandır.

Edep yahu!

Hürol Taşdelen

---

³⁵ HKEMBL'nın önemli masonlarından, masonbaşılığı seçimlerine 3 kez katılıp, kaybetmiş, önemli bir Avukat olan, yani Hukuk eğitimi almış mason Önder Öztören, Facebook da kurduğum Mason Tarikatı ve Emperyalizm sayfamda, bu yazımın altına; 24 Eylül 2018'de aynı yalanı yineledi:
"Önder Öztüre: Keşke Mahmut Esat Bozkurt bir de mason olma talebi rettedildiği için İzmir'deki Zühal Muh.: L.: sını kurşunladığını yazabileymiş.." yazdı ve hemen beni engelleyip, kaçtı.

Türk Aydınlarından Mahmut Esat Bozkurt

Usta şair, gazeteci ve yazar Özdemir İnce;

*“1892 yılında Kuşadası’nda doğan Prof. Dr. Mahmut Esat Bozkurt, Türkiye Cumhuriyeti’nin hukuki temellerinin atılmasında en büyük payı olan bir devlet adamı ve **Türk Devrimi’nin ideolojisi olan Kemalizmin belli başlı kuramcılarından biridir.** İsviçre’nin Fribourg Üniversitesi Hukuk Fakültesi’nden “Osmanlı Kapitülasyonları Rejimi Üzerine” adlı doktora tezi ve “Cum Laude” onur derecesi ile hukuk doktoru olmuştur. **1919’da Anadolu’ya dönüp Kuşadası bölgesinde Kuvvayı Milliye’yi kurarak Milli Mücadele’ye katılmıştır.***

1922’de Rauf (Orbay) Bey kabinesinde 30 yaşında iktisat vekili olmuş 17 Şubat 1923’te İzmir İktisat Kongresi’ni toplamıştır. 1924 yılında Adliye vekilliğine getirilen Mahmet Esat Bozkurt, 1925 yılında Ankara Hukuk Mektebini de kurmuştur.

17 Şubat 1926 günü TBMM’de oybirliği ile kabul edilen Medeni Kanun’un mimarıdır. Türk Ceza Yasası, Kabotaj Yasası, Ticaret Yasası, Hukuk Mahkemeleri Usulü Kanunu gibi Türkiye Cumhuriyeti’nin hukuk sisteminin temel yasaları onun başkanlığı döneminde ve 1926 yılında hazırlandı ve yürürlüğe girdi. Bu yanardağ 1943 yılında toprağa verildi.”³⁶

Araştırmacı Bülent Serim;

*“Türk Hukuk Devrimi deyince, ilk akla gelecek şey laikliğin hukukla buluşmasıdır. **Atatürk**’ün hukuk devriminin en büyük başarısı, hukukun laikleştirilmesidir. Tüm devrimlerin temeline yerleştirilen laiklik ilkesi önce eğitim ve hukuk alanına yansıtılmıştır. Hukuk devrimi ile yüzyıllar boyu uygulanan dinsel hukuk terk edilmiş, laik, çağdaş, evrensel hukuk düzenine geçilmiştir. (...)*

Toplumsal ve kamusal yaşamı laikleştiren tüm yasalarının temelinde, 1924-1930 yılları arasında Adalet Bakanlığı yapan Mahmut Esat Bozkurt’un emeği vardır. Hilafet’in, Şeriye ve Evkaf Vekaleti’nin kaldırılması, tekke, zaviye ve türbelerin kapatılması; Tevhid-i Tedrisat Kanunu (Öğretim Birliği Yasası), Türk Ceza Yasası, Hakimler Yasası, Borçlar Yasası, Türk Ticaret Yasası, Hukuk Usulü Muhakemeleri Yasası, Deniz Ticaret Kanunu’nun kabulü; dini politikaya alet edenlerin cezalandırılacağına ilişkin kuralın “İhanet-i Vataniye Kanunu”na (Vatana İhanet Yasası’na) eklenmesi; laikliğe aykırı kuralların 1924 Anayasası’ndan çıkarılması, hep O’nun zamanındadır. (...)

Ancak bakınız Mahmut Esat Bozkurt, bizzat kaleme aldığı Medeni Yasa’nın gerekçesinde neler söylemiştir:

‘Kanunları dine dayalı olan devletler kısa bir zaman sonra ülkenin ve ulusun ihtiyaç ve isteklerini karşılayamazlar. Çünkü dinler değişmez hükümler içerirler. Yaşam yürür; ihtiyaçlar hızla değişir, din kanunları, kesinlikle ilerleyen yaşamın önünde biçimden ve ölü sözcüklerden fazla bir değer, bir anlam ifade edemezler. Değişmemek dinler için bir zorunluluktur. Bu nedenle dinlerin sadece bir vicdan işi olarak kalması, günümüz uygarlığının esaslarından ve eski uygarlıkla yeni uygarlığın en önemli ayırt edici özelliklerinden birisidir. Esaslarını dinlerden alan kanunlar, uygulandıkları toplumları, gökten indikleri ilkel dönemlere bağlarlar ve ilerlemeye engel belli başlı etken ve nedenler arasında bulunurlar.

³⁶ [5]

Kuşku yoktur ki, kanunların amacı herhangi bir gelenek ve görenek veya yalnız vicdanla ilgili olması gereken dinsel hükümler değil, siyasal, toplumsal ve ulusal birliğin her neye mal olursa olsun güvencesi ve tatminidir. Yüzyılımızın uygarlığına mensup devletlerin ilk ayırıcı nitelikleri din ile dünyayı ayrı görmektir. Bunun tersi, devletin kabul ettiği din esaslarını kabul etmeyen kimselerin vicdanlarını baskı altına almak olur. Bunu, yüzyılımızın devlet anlayışı kabul edemez. Din, devlet gözünde vicdanlarda kaldığı sürece saygındır ve temizdir.

Dinin hüküm halinde kanunlara girmesi tarihin akışında çoğu kez hükümdarların, zorbaların, güçlülerin keyif ve isteklerini tatmine aracı olması sonucunu getirmiştir. Dini dünyadan ayırmakla yüzyılımızın devleti, insanlığı tarihin bu kanlı sıkıntısından kurtarmış ve dine gerçek ve sonsuz bir taht olan vicdanı ayırmıştır.

Kanunlar dine dayanırsa, vicdan özgürlüğünü kabul zorunda bulunan devletin, çeşitli dinlere girmiş uyrukları için ayrı ayrı kanun yapması gerekir. Bu durum, yüzyılımız devletinde temel koşul olan siyasal, toplumsal, ulusal birliğe tamamen aykırıdır.’ ”³⁷

“16 yaşında olduğu 1908 yılından ölümüne kadar (1943) 35 yıl boyunca ülke sorunları hakkında yazılar yazan Bozkurt, Milli Mücadele yıllarında Anadolu’da Yeni Gün ve Hâkimiyeti Mitliye gazetelerinde ateşli yazılar kaleme almış, daha sonra İzmir’de çıkan Anadolu gazetesinde yazılarına devam etmiştir. Son yazılarını Yeni Sabah gazetesinde yazan Mahmut Esat Bozkurt son yazısı "Yürekler Acısı"nı yazdıktan az sonra gazetede rahatsızlanmış ve derhal hastaneye kaldırılmışsa da bir hafta sonra, 21 Aralık 1943 günü hayata gözlerini yummuştur. Son yazısı vefat haberi ile birlikte 22 Aralık 1943’te Yeni Sabah gazetesinde yayımlanmıştır.”³⁸

Mezarı, İzmir ili Selçuk ilçesinde özel bir mezarlıktadır.

---

³⁷ [6]

³⁸ [10, pp. 5-7]

CHF / CHP 'nin Mason Tarikatına Yaklaşımı

Emre Kongar, CHP ve Halkevleri örgütlerinin, Türk Tarih ve Türk Dil kurumları ile 'sofrasının' **Atatürk**'ün ideoloji oluşturma ve toplumu yönlendirme stratejilerinin gerekleri olduğunu söyler; " 'Her devrimci eylemin bir kurumlaşma dönemi vardır. Eylem başarılmış, iktidara el konulmuştur. Artık; sahip olunan ideoloji doğrultusunda yeni toplumun yaratılması için uygulamalara geçme zamanı gelmiştir.'

*Bu konuda **Atatürk** şöyle diyor:*

'... Her yerde siyasi fırka teşkili hakkında da halk ile uzun hasbihallerde bulundum... Bu fırkanın nasıl, bir program takibetmesi lazım geleceği hakkında bilcümle vatanperveran, erbabı il mü fennin müzaheret ve müşarefetine müracaat etmişim. Gerek bazı zevattan aldığım tahriri mütalaattan ve gerek halk ile müdavelei efkardan çok istifade ettim.'

*Görülüyor ki, **Atatürk**, partisini kurmadan önce çok kişiyle konuşmuş, uzmanlara ve halka danışmış, onlardan yazılı ve sözlü olarak düşünceler almıştır. Bu düşüncelerden ne denli yararlandığı ya da gerçekten bir "danışma" yapıp yapmadığı çok önemli değildir, önemli olan, arkasından tarihe mal olacak bir metinde partiyi kurarken, bütün bunları yapmış olduğunu belirtmesidir. Bu durum, onun, olayı nasıl gördüğünü ve nasıl göstermek istediğini belirtir: Doğru ya da yanlış, **Mustafa Kemal Paşa**, "Halk Partisi'ni, halkla birlikte kurduğunu" vurgulamak istemektedir. (...)*

***Mustafa Kemal Paşa**, bu partiyi, artık amacını gerçekleştirmiş olan Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti'nin yerine kurmuştu. Vatan, düşman işgalinden kurtulduğuna göre, "Redd-i İlhak" ve "Müdafaa-i Hukuk" gibi kavramların anlamı da kalmamıştı. Oysa, artık başlayan yeni dönemde de halkın katkısına ve desteğine gerek vardı. Bu yüzden **Mustafa Kemal**, 'Milli Kurtuluş savaşı sırasında olduğu gibi, milli saadetimizi sağlayacak bu çalışma devresinde de milletin yardımım ve bütün aydınların ve vatanseverlerin bu işe ortak olacaklarını ümit ederim' diyordu (CHP, 1963:6-7). (...)*

*İşte, halkın desteğini kullanmak ve halkı eğitmek için bir parti örgütünün gerekliliğini bilen **Atatürk**, işlevini başarıyla bitirmiş olan Müdafaa-i Hukuk cemiyeti'nin yerine Halk Fırkası'nı koymak istiyordu. Görüldüğü gibi, Halk Fırkası, Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti'nin devamıdır.(...)*

***Mustafa Kemal Atatürk**'ün yaşam süresinde, 'örgüt', önce siyasal gücü eline geçirebilmek için, daha sonra da kafasında planladığı toplumu yaratabilmek için bir araç niteliği taşımıştır. (...)*

Bütün bu açılardan bakıldığında Halk Fırkası'nın işlevi ne demokratik, ne faşist, ne de komünist ülkelerdeki 'parti'nin işlevlerine benziyordu, zaten o sıralarda, ciddi örnekler olarak demokrasi benzeri sistemlerdeki partilerden başkası da yoktu. (...)

*Bütün bu noktalar akılda tutulduğu zaman, **Mustafa Kemal Paşa**'nın önce 'Müdafaai Hukuk Cemiyeti', daha sonra da Halk Fırkası ile yapmak istediği işler, oldukça 'kendine özgü' nitelikler taşır.*

Her şeyden önce, 'Müdafaai Hukuk Cemiyeti'nin amacının, düşmana karşı toplumu seferber etmek yanında askeri bir eyleme sivil bir görüntü vermek ve **Mustafa Kemal** Paşa'ya, Padişah'ın dinsel-geleneksel gücüne karşı temsile dayanan bir otorite sağlamak olduğu anımsanmalıdır. Halk Fırkası, hem Türkiye Büyük Millet Meclisi'm daha rahat yönetmek (ki, Meclisteki Müdafaa-i Hukuk Grubu da bu amaçla kurulmuştu), hem de halkı, yeni toplum için eğitmek amacıyla kurulmuş olduğu için, yasal ve işlevsel yönden, Müdafaa-ı Hukuk Cemiyeti'nin devamı olmakla birlikte, amacı değişti. Amaç, **Mustafa Kemal Atatürk'e** meşruiyet sağlamak ve yönetime sivil bir görüntü vermek değildi. Çünkü, Bağımsızlık Savaşı'm kazanmış olarak, **Mustafa Kemal** Paşa, meşruiyetini gücünden ve başarısından alıyordu. Yönetim ise, 'orduyu siyaset dışı tutmak' ilkesi çerçevesinde hemen sivilleştirilmişti. Toplumla etkileşimi sürdürme işlevinin amacı, artık ondan yetki almak değil, onu eğitmektir.

Böylece, toplumla sürekli bir etki ve tepki alışverişi içinde olmaya ve bunu resmi bir örgüt aracılığıyla yürütmeye özen gösteren **Mustafa Kemal Atatürk**, bu etkileşim işlevini artık, düşmanı kovmak ve iktidara el koymak amaçları gerçekleştirildiği için, yeni bir toplum üretme amacına yöneltmişti. (...)

1931 yılındaki Üçüncü CHP Kurultayı (aslında ikinci) ideoloji oluşturulmasında çok önemli bir adımdır, çünkü, bu yıllarda Türkiye büyük dönüşümler içindedir. Geride bir büyük ekonomik dünya bunalımı vardır. (...) Bu noktada, artık TBMM ile CHP'nin 'ideoloji üretmek'teki sırası tümüyle birbirine karışmıştır. **Mustafa Kemal** Paşa, nerete ortamı uygun bulursa, orada geliştirdiği düşüncelerini hemen, gerekirse, doğrudan doğruya uygulamaya geçerek, kimi zaman yasal yaptırımların desteğiyle bile beklemeden, topluma aktarmaya çalışmaktadır. (...)

Recep Peker, bu girişten sonra, uzun uzun Cumhuriyet Halk Partisi ile Türkiye Cumhuriyeti'nin, özellikle altı ok çerçevesinde niçin özdeş olduğunu açıklamaya başlıyor.

Atatürk de hem tarihsel hatırlatmalar yaptığı, hem de gelmekte olan Dünya savaşı'm haber verdiği genel konuşmasında, toplumun ve ulusun birlik içinde olması konuşanda Partiye ve Halkevlerine özel görevler düştüğünü belirtmektedir (CHP, 1935-b).

Örneğin,

'Cumhuriyet Halk Partisi'nin esas düşünce ve dileği, vatandaşları her türlü ayrılıktan korumak, onları kendileri ve Türk ulusu için faydalı kılmaktır.' diyor (CHP, 1935-b:7).(...)

'Yalnız birkaç sene için değil, istikbale de şamil olan tasavvurlarımızın anahatları burada toplu halde yazılmıştır. Partiye esas olan bütün bu prensipler --Kemalizm-- yoludur.-- (CHP, 1935-a:54).' (...)

Halkevleri'nin birinci görevi hiç kuşkusuz, 'ulusal bilinç'i pekiştirmek ve toplumun çağdaşlaşmasına hizmet etmektir. Recep Peker'in açılış nutkunda, Halkevleri'nden, "Memleketin kültür sahasında milli mahiyette teşkilatlanmasını temin edecek bir teşkilat" diye söz etmesinin nedeni buydu (Peker, 1932).

Aynı gün, Reşit Galip de, 'Milli benliği terkip eden, milli ruhu şekillendiren ve kudreti endi ren kültür unsurları içinde (diğerlerinin ehemmiyeti istihfaf edilmeksizin) dil, edebiyat ve tarih, şüphesiz ilk sıraya girer' diyerek, 'ulusal bilincin güçlendirilmesi'nde Halkevleri'ne verilen işlevi belirtiyordu (Reşit Galip, 1932).³⁹

³⁹ [11, pp. 149-155]

Bilim insanı Emre Kongar'dan, **Atatürk** ve, devrimler ve yönetim biçimi içinde CHF/CHP, Halkevleri'nin konum ve işlevini; çoğulcu yönetim anlayışını öğrendikten sonra, şimdi dönem içinde masonlarla ilişkilerine bakalım.

CHF/CHP Genel Sekreteri Recep Peker'in konuşması, 24 Ekim 1931 tarihli Yeni Posta gazetesinde şöyle yer alır;

“ ‘Recep Beyefendi Fırkanın programları’ izah eden konferanslarında, dün de kaydettiğimiz veçhile, ‘Nereten gelirse gelsin ve ne mahiyette olursa olsun, beynelmilelcilik cereyan ve telkinlerine müsamaha ile bakamayız’ demişlerdi.

Dünkü yazımızda, bu münasebetle memlekette beynelmilelcilik telkini yapan Misyoner müesseseler! zikrettik ve Fırkanın bu müesseseler hakkındaki noktai nazarını sorduk. Bugün de Mason teşkilâtına temas etmek istiyoruz.

Bu memleketteki Mason teşkilâtının milliyetçilik noktasından birkaç türlü zararları vardır. Evvelâ, bu teşkilât, emperyalist memleketlerin Türkiye’de bir ajanıdır. Onun vasıtasile birtakım menafi ve imtiyazlar temin etmek yolunu takip eder. Bunu misallerde de göstermişler ve filen memlekete zararlı olduklarını ispat etmişlerdir.

Saniyen: Türkiye Masonluk teşkilâtı ya Fransız Masonlarına veyahut İskoç teşkilâtına bağlıdır. Oradan emir alır, onların usullerini takip eder. Nitekim, mütareke esnasında Türkiye Masonlarından İskoç teşkilâtına merbut bulunanlar, resmen İngiliz mandasını istemişlerdir.

Salisen: Masonluk milliyeti inkâr eder. Beşerî ve beynelmilel gayeler takip eder. Bu sebeple İstanbul Masonları arasında İngilizler, Fransızlar ve diğer ecnebler vardır. Ve bir Türk Mason için, bir ecnebi Mason, Mason olmıyan bir Türkten daha kıymetlidir.

Halbuki Türkiyede günden güne kuvvetlenen ve beynelmilelcilik telkinlerini günden güne arttıran bir Mason teşkilâtı vardır. Bu teşkilât doktor, avukat, tüccar gibi memleketin az çok okumuş sınıfını içine almışlar. Demek ki bizi en can alacak noktamızdan vurmaktadır.

O faalde sorabilir miyiz?

Halk Fırkasının Masonluğa ve Mason teşkilâtına karşı noktai nazarı nedir?”⁴⁰

Çalışmamızın başında, ortaya koyduğumuz, mason tarikatının ideolojik ve sınıfsal yapısını kısaca anımsayalım. Mason Tarikatı, başta İngiltere ve Fransa olmak üzere, Batı burjuvazilerinin toplumlarını dönüştürme ve yönetme aygıtları olduğunu; diğer ulusları sömürgeleştirme ve çıkarları doğrultusunda köleleştirme için kullanıldığını!

Osmanlı masonları, yeni Türk Devletini hiçbir zaman kabullenemediler; Osmanlı dönemindeki kapitülasyonlarla azdırılmış, saldırgan, küstah sömürgeci; **Türk Ulusuna** tepeden bakan, küçümseyen

⁴⁰ [15]

Batı vatandaşları olarak ve yerli olmakla beraber komprador aydını kimliğindeki tavırlarını sürdürmeye çalıştılar.

Emperyalizme karşı savaşarak kurulmuş bir Ulus Devlet yapısı içinde, Ulus Devletin devrimci liderinin, emperyalizmin çıkar örgütüne, zamanı geldiği anda kiliti vurması kaçınılmazdı ve öyle de oldu. **Atatürk**, daha Erzurum'da Cumhuriyet kurmayı kafasına koymuş iken, zamanı geldiğinde planını bir gece ansızın “*Yarın Cumhuriyeti ilan ediyoruz*” diye eyleme dönüştürmesi, **Atatürk**’ün muhteşem zamanlama ustası olduğunun bir göstergesidir. Zamanı geldiğine karar verdiği an, mason tarikatını kapatacaktır ve kapatmıştır!

Mason Güngör Öcal;

*“Kişilik yönünden her iki devlet adamının da totaliter rejim yatkınlığı bilinmektedir. **Recep Peker davranışları itibariyle faşist bir tutumun takipçisi iken; Mahmut Esat Bozkurt bir tür Marksist solcudur. Ancak her ikisinin de, tam bir ‘milliyetçi ve Kemalist’ olmakla beraber, liberal demokrasiyi kabul etmedikleri ve devlet idaresinde totaliter güç yanlısı oldukları kesindir. Bu kişilere göre; Kemalist Tek Parti rejimi, yani CHF ile yönlendirilen bir Türkiye mutlaka düzlüğe çıkacaktır. İşte, bazı müşterek; görüş ve inanış ortaklığı olan bu iki kişinin, Mason olmak arzularına verilen cevabın olumsuz oluşu, benzerliklerinde bir ortak nokta dairesi oluşturmuş, Masonluğu ve Masonları her fırsatta kötülemek, hatta bunun için fırsatlar yaratmak ve özellikle Atatürk’ün bulunduğu ortamlarda bunu dile getirmek veya getirtmek, onlar için adeta görev haline gelmişti.***”⁴¹

Bu kısa yazı da bile, Güngör Öcal, **Kemalizm, Atatürk** düşmanlığı batağında; ötesinde bilgi yoksunluğu ve çelişkiler içinde bir mason. **Atatürk**’ün “*iki büyük eserimden biri*” olarak tanımladığı ve o dönemde Genel Başkanı olduğu CHF’ye ve **Atatürk**’ün en güvendiği insanlardan ikisine, kinle saldırmaktan çekinmiyor, emekli Deniz Kuvvetleri subayı; yasa dışı masonluğa başvurmuş kıdemli mason.

Kemalist Mahmut Esat Bozkurt’a saldırırken, hem komünist hem milliyetçi yapıyor. Oysa komünizm, milliyetçiliği ret eder, lanetler. Komünizm, aynen masonluk gibi milliyetçilik üstü, tüm insanlığı kavradığı savındadır. Bu anlamda Mason Tarikatı ile birebir örtüşürken, farkları Mason Tarikatı burjuvazinin egemenliğini, Komünizm, proletarya, işçi sınıfının egemenliğini savunur. Kavramsal olarak bu tanımların farkında olmayan mason Öcal, psikolog edasıyla, tahliller de yapmaya kalkıyor, üstelik mesnetsiz bir yalana sarılarak. Mason derneğine başvurdukları yalana.⁴²

12 Eylül faşizminin Dz. K. Komutanı özel görevlisi, kıdemli mason Güngör Öcal, gene bilgi yoksunluğu içinde **Atatürk**’ün başbakanına Recep Peker’e faşist diyebiliyor.

⁴¹ [1, pp. 192-193]

⁴² Mahmut Esat Bozkurt’a desteksiz “komünist” diye iftira atan mason Güngör Öcal’a, Mahmut Esat Bozkurt’un, **Atatürk** İhtilali kitaplarının hepsini, dikkatlice okumasını tavsiye ederiz. Özellikle **Atatürk** İhtilali III’de Kemalizm ile Komünizm arasındaki farkları, Komünizm eleştirisi ile birlikte ve Komünizm ile Masonların ortak noktalarını anlattığı bölümleri okumasını tavsiye ederiz. Belki biraz aydınlanır.

Son Söz Yerine

Atatürk kapatmıştır mason localarını. Kapatılma sürecinde, *Mahmut Esat Bozkurt*'un masonlarla savaşımını, **Atatürk**'ün emri ve bilgisi dışında yaptığını söylemek, masonların acizliği ve utanmaz yalanıdır.

Emperyalizmin Truva atı masonlar;

Atatürk'e açıktan eleştiri yapmaya cesaret edemedikleri için, **Atatürk'ün Bozkurtuna** acz içinde ucuz yalanlarla, sövmeye çalışıyorlar.

Türkiye Cumhuriyeti kuruluş ilkelerine açıktan karşı çıkamadıkları için, **Kuvvay-ı Milliye Mahmut Esat**'a nefretlerini kusuyorlar.

Türk Ulusuna açıktan söz edemedikleri için, **Türk ulusunun** yiğit evladı **Türkçü Mahmut Esat Bozkurt**'a sövüyorlar.

Ocak – Mart 2019

Ankara

Hürol Tasdelen

Kaynakça

- [1] G. Öcal, Türk Masonluğu, Ankara, 2012.
- [2] O. Koloğlu, Cumhuriyet Dönemi Masonlar, İstanbul: Pozitif Yayınları, 2004.
- [3] A. Akkan, «Türkiye'deki Mas.Tar.İbret Alınması İcap Olan Dönem (1930-1935),» *Mimar Sinan*, no. 87, pp. 15-40, 1993.
- [4] T. Ayan, «Türkiye Masonluk Tarihinin Anahatları,» *Mimar Sinan*, no. 104, pp. 7-38, 1997.
- [5] Ö. İnce, «Özdemir İnce,» [Çevrimiçi]. [%1 tarihinde erişilmiştir19 12 2017].
- [6] B. Serim, «ODA TV,» [Çevrimiçi]. [%1 tarihinde erişilmiştir19 12 2017].
- [7] M. Bardakçı, «Hürriyet,» [Çevrimiçi]. [%1 tarihinde erişilmiştir19 12 2017].
- [8] Y. S. Ağaoğlu, Dü., Mahmut Esat'a Karşı Unutulmuş Bir Mücadele, 1 dü., İzmir: HKEMBL, 2017.
- [9] S. Umur, «1933 yılında bir olay,» *Mimar Sinan*, no. 027, pp. 63-68, 1978.
- [10] M. E. Bozkurt, Masonlar Dinleyiniz, 2. Baskı dü., İstanbul: Kaynak Yayınları, 2009.
- [11] E. Kongar, Devrim Tarihi ve Toplum Bilim Açısından Atatürk.
- [12] S. Tunaşar, Türk Ulusal Masonluğunda 1935 Uykuya Yatma Olayı, Ankara: Piramit, 2005.
- [13] «Türkiye'de Masonluk Tarihi, 1909-1935,» %1 içinde *Mimar Sinan Yay., sayı:28, 2008 - 2010 Dönemi Çalışmaları*, İstanbul, HKEMBL Mimar Sinan Yayınları, 2010, pp. 35 - 136.
- [14] P. Safa, «Memleket İkiye mi ayrılıyor?,» *Yeni Posta Gazetesi*, p. 3, 11 Ekim 1931.
- [15] H. Köşesi, «İkinci Sualimiz,» *Yeni Posta*, p. 3, 24 Ekim 1931.